

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pyramida“

1.2. Údaje o škole

Škola: **Základní škola a Mateřská škola Karlštejn**

Karlštejn 67

267 18

okres Beroun

reditelna@skolakarlstejn.cz,

tel. 311 681 272

Ředitelka školy: Mgr. Jiřina Janovská,

j.janovska@seznam.cz

tel. 731 415 015

IČ: 70 99 74 54

DIČ: cz-70 99 74 54

IZO: 600 042 880

1.3. Zřizovatel

Městys Karlštejn, Karlštejn 185, 267 18

info@obeckarlstejn.cz

tel. 311 681 213

IČ: 23 33 74

1.4. Koordinátor ŠVP: Mgr. Jiřina Janovská

1.5. Platnost dokumentu: od 1.9.2023

.....
razítko a podpis řed. školy

Obsah:

1. Identifikační údaje.....	1	5.5 HUDEBNÍ VÝCHOVA	95
2. Charakteristika školy.....	3	5.5.1 HV 1.ročník	100
3. Charakteristika ŠVP	6	5.5.2 HV 2.ročník	102
4. Učební plán	16	5.5.3 HV 3.ročník	103
5. Učební osnovy vzdělávacích oborů	19	5.5.4 HV 4.ročník	105
5.1 ČESKÝ JAZYK.....	19	5.5.5 HV 5.ročník	107
5.1.1 ČJ 1.ročník.....	29	5.6 VÝTVARNÁ VÝCHOVA	109
5.1.2 ČJ 2.ročník.....	30	5.6.1 VV 1.ročník	114
5.1.3 ČJ 3.ročník.....	31	5.6.2 VV 2.ročník	115
5.1.4 ČJ 4.ročník.....	33	5.6.3 VV 3.ročník	116
5.1.5 ČJ 5.ročník.....	35	5.6.4 VV 4.ročník	117
5.2 MATEMATIKA.....	38	5.6.5 VV 5.ročník	119
5.2.1 M 1.ročník.....	47	5.7 TĚLESNÁ VÝCHOVA	122
5.2.2 M 2.ročník.....	48	5.7.1 TV 1.ročník	127
5.2.3 M 3.ročník.....	49	5.7.2 TV 2.ročník	130
5.2.4 M 4.ročník.....	51	5.7.3 TV 3.ročník	133
5.2.5 M 5.ročník.....	52	5.7.4 TV 4.ročník	136
5.3 ANGLICKÝ JAZYK.....	53	5.7.5 TV 5.ročník	140
5.3.3 AJ 3.ročník	59	5.8 PRACOVNÍ ČINNOSTI.	144
5.3.4 AJ 4.ročník	60	5.8.1 PV 1.ročník	151
5.3.5 AJ 5.ročník	61	5.8.2 PV 2.ročník	152
5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT	63	5.8.3 PV 3.ročník	154
5.4.1.1 Prv 1.ročník.....	77	5.8.4 PV 4.ročník	156
5.4.1.2 Prv 2.ročník	78	5.8.5 PV 5.ročník	158
5.4.1.3 Prv 3.ročník	80	5.9 OBČANSKÝ SEMINÁŘ	162
5.4.2 PŘÍRODOVĚDA.....	81	5.9.1 OS 1.ročník	174
5.4.2.4 PŘ 4.ročník	81	5.9.2 OS 2.ročník	175
5.4.2.5 PŘ 5.ročník	83	5.9.3 OS 3.ročník	176
5.4.3 VLASTIVĚDA	84	5.9.4 OS 4.ročník	179
5.4.3.4 VI 4.ročník	84	5.9.5 OS 5.ročník	183
5.4.3.5 VI 5.ročník	86	6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	188
5.5 INFORMATIKA	88		
5.9.6 Inf 5.ročník	93		

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Karlštejn je školou poskytující vzdělávání žákům v 1.-5.ročníku s uplatněním organizační formy málotřídního vzdělávání. Je školou trojtřídní, spojování ročníků je určováno počtem dětí v jednotlivých ročnících s přihlédnutím na výhodnost tohoto spojení vzhledem k potřebám dětí a vzhledem k obsahové stránce učiva. Škola je od 1.1.2003 integrována s mateřskou školou se dvěma odděleními, součástí je také školní jídelna a školní družina se dvěma odděleními.

2.2 Umístění školy

Základní škola Karlštejn se nachází v centru obce na pěší zóně, ovšem v nikterak klidném prostředí. Hluk z hlavní cesty vedoucí ke hradu Karlštejnu bývá někdy dost značný. Výhodou je poměrně nedaleko od školy velká louka uprostřed lesů, kam hodíme nejen na tělesnou výchovu, ale i při jiných příležitostech.

2.3 Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky školy

Škola sídlí ve staré historické budově z roku 1837, kdy byla pro tyto účely vystavěna a kterým po celou dobu sloužila. Technický stav budovy je po celkové rekonstrukci z r.2004 velmi dobrý.

Materiálně technické podmínky jsou na dobré úrovni. V r.2005 se nám podařilo získat vysoký finanční sponzorský dar a kmenové učebny byly vybaveny novým žakovským nábytkem. Ze čtyř učeben jsou tři využívány jako kmenové třídy, jedna učebna je využívána jako počítačová s dvanácti žakovskými a jedním učitelským počítačem v síti s přístupem na Internet, e-mail, laserovou a 3D tiskárnou, kopírkou a skenerem. Tyto prostory dále slouží i jako jazyková učebna s jazykovým pultem pro učitele a žakovskými sluchátky. V této místnosti je také školní žakovská knihovna s poměrně vysokým počtem knih, výukovým i zábavným softwarem. Školní družina využívá jednu vlastní samostatnou místnost v budově školy a místnosti v přilehlé budově, kde se nachází také dílna s keramickou pecí. K budově náleží malé školní hřiště, které se nám v roce 2008 podařilo celkově zrekonstruovat, vybavit ho umělým povrchem, lavičkami a herními prvky pro děti. Hřiště je ve velké míře využíváno jak školou, tak i karlštejnskou veřejností. Vlastní tělocvična škola nemá. K výuce Tv je využívána hlavně okolní příroda a školní hřiště, v případě nepříznivého počasí máme k dispozici místní sokolovnu v těsné blízkosti školy. Při plnění různých atletických disciplín můžeme využívat místní fotbalový stadion s běžeckou dráhou a doskočištěm, které ale bohužel nejsou vždy v dobrém stavu. Také poměrně větší vzdálenost tohoto sportoviště od školy je jistou komplikací.

V r.2016 byly pro žáky zakoupeny zcela nové učebnice a učebnicové řady, škola je také dobře vybavena různými didaktickými pomůckami. V poslední době se nám také podařilo jednotlivé učebny vybavit novými výkonnými počítači s připojením na internet, v listopadu 2008 jsme díky sponzorským darům mohli zakoupit do jedné učebny interaktivní tabuli, o rok později byla zakoupena interaktivní tabule i do druhé kmenové učebny. Dále využíváme dva kazetové + CD přehrávače, digitální videokameru, digitální fotoaparáty, diktafony. Všechny tyto přístroje jsou využívány i žáky samotnými k různým projektům, či v rámci běžné výuky.

2.4 Charakteristika žáků a pedagogického sboru

Maximální kapacita školy je 60 žáků, skutečný stav se v posledních letech pohybuje mezi 45 až 55 žáky. Kapacita školní družiny je 60 dětí, dochází jich okolo 45. Dle obecní matriky by se tento počet v příštích pěti letech měl ještě mírně zvyšovat. Do školy dojíždějí děti z Hlásné Třebaně. Jedná se vždy o 3 až 5 žáků. Dopravní spojení do obce pro dojíždějící děti je pouze železniční a silniční. Rodiče mimokarlštejnských žáků řeší dojíždění svých dětí individuálně.

Pedagogický tým základní školy tvoří ředitelka, dvě učitelky a dvě vychovatelky školní družiny. Věkový průměr pedagogického sboru je 50 let. Všechny jsou to dlouholeté zkušené pedagogické pracovnice. Ředitelka je absolventkou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, absolventkou Funkčního studia I.

P.učitelka má ukončené vysokoškolské vzdělání na Univerzitě J.A.Komenského, Praha, obor: speciální pedagogika-učitelství. Druhá p. učitelka studuje poslední ročník učitelství pro 1. stupeň ZŠ na Ped. fakultě UK.

Vychovatelky školní družiny jsou plně aprobované.

Všichni pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího vzdělávání, všichni absolvovali modul Z v projektu P1 SIPVZ a dva až tři nastavbové moduly P. Díky různorodosti zaměření pedagogů a jejich zájmů, je možné uspokojit velké množství potřeb žáků, a to nejen v oblasti výuky, ale i v oblastech zájmových kroužků, kterých je na škole dostatek. Učitelky jsou ochotny a mají zájem pracovat i nad rámec svých povinností, projevují se u nich i schopnosti organizační, a to zejména pořádáním různých mimoškolních akcí.

praxe	funkce	Dosažené vzdělání	úvazek	poznámky
41 let	ředitelka	VŠ – PF UK Praha Mgr.	1,000	Koordinátor ŠVP, Koordinátor IT
25 let	učitelka	VŠ – U.J.A.K. Praha Mgr.	1,000	Koordinace multikulturních jevů, Kabinet audiovizuální techniky Kroužek anglického jazyka
1. rok	učitelka	VŠ - Ped.F UK Praha Mgr.	1,000	Kroužek dramatický a taneční Zdravotník zotavovacích akcí
37 let	Vychovatelka ŠD učitelka	SŠ pedagogická	0,759 0,318	Prevence sociálně patologických jevů Vedení knihovny
3 roky	Vychovatelka ŠD učitelka	SŠ – předškolní a mimoškolní pedagogika	0,98 0,318	Kroužek keramiky

Celková úroveň prostředí školy se v posledních letech výrazně zlepšila díky pochopení zřizovatele, úspěšně získaných dotací MŠMT, sponzorským darům a hlavně díky obětavé práci všech pracovníků školy.

2.5 Mezinárodní spolupráce, dlouhodobě projekty

Na škole pravidelně probíhají každoroční akce:

- Čertí škola
- Vánoční diskotéka pořádána nejstaršími žáky
- Vánoční dílna – výroba s vánoční tematikou
- Těšíme se na prvňáky – výroba dáreků k zápisu, návštěva budoucích prvňáčků v naší škole, příprava programu k zápisu
- Škola v přírodě s různým tematickým zaměřením
- Velikonoční dílna – výroba dáreků, výrobky s velikonoční tematikou
- Školní výlet pod stany s různým tematickým zaměřením
- Obec a okolí – návštěva nejvýznamnějších míst v blízkém okolí, zakreslování do map, popis historických památek, tvorba publikace,...

Dlouhodobé projekty:

- Jednou za dva roky představení souboru „Divadýlko“
- Plavecký výcvik
- Noc na Karlštejně – strašidelný hrad
- Mezinárodní spolupráce se základní a mateřskou školou v Montecarlu (Itálie), Mylau (Německo), Althen des Paluds (Francie) – výměna drobných vlastnoručně vyrobených dáreků, dopisy, výměna zkušeností mezi pedagogy, plánovány výměnné zájezdy dětí

Od roku 2009 úzce spolupracujeme s málotřídními školami z okolí. Konkrétně ZŠ a MŠ Tmaň, ZŠ Hýskov, ZŠ Nižbor, s nimiž jsme podepsali smlouvu o vzájemné spolupráci a každoročně pořádáme „Turnaj málotřídních škol ve vybíjené“, jehož jsme několikanásobnými vítězi

Kromě toho na škole probíhají i jiné akce, např. kulturní vystoupení na Karlštejnský advent, Masopust, Karlštejnské máje, oslava Dne dětí, návštěvy kin, divadel, výstav, exkurze, slavnostní zahájení a ukončení školního roku za přítomnosti starosty obce, den otevřených dveří a řada drobnějších ale i dlouhodobějších projektů v rámci výuky. Škola se účastní různých soutěží, kde sbírá i velmi pěkné úspěchy, např. soutěže pěvecké, výtvarné, recitační, sportovní,...

Od roku 2022 na škole probíhá jazykový kurz italského jazyka pro děti i pro dospělé.

2.6 Spolupráce se školskou radou, rodiči žáků, místními a regionálními partnery, PPP a jinými institucemi

Škola je důležitým centrem nejen vzdělávacím, ale i společenským a kulturním. Její činnost, aktivita a život jsou velmi důležité pro místní komunitu. Snažíme se o její otevřenost nejen žákům a jejich rodičům, ale i k ostatním obyvatelům obce. Škola spolupracuje s místními drobnými podniky i s občanskými či jinými subjekty v obci (hasiči, myslivecký sbor, Sbor pro občanské záležitosti, st. hrad Karlštejn, Kulturní spolek Karlštejn...).

Ve škole od září 2005 pracuje školská rada, která se pravidelně schází dvakrát ročně, vždy podle potřeby, hodnotí činnost a naplňování záměrů školy.

Rodiče mají možnost volného přístupu do školy a domluvy konzultací s vyučujícími, jsou využívána informační odpoledne, konzultační hodiny, třídní schůzky, dny otevřených dveří. Škola rozšíří svou nabídku na základě ŠVP o „Tvořivá odpoledne pro děti a rodiče“.

Škola spolupracuje s PPP v Králově Dvoře , Národním institutem dětí a mládeže MŠMT, Domeček Hořovice, se soukromou lidovou školou umění prof.Tauberové pro výuku hry na klavír, klávesy a flétnu a jinými organizacemi.“

4. UČEBNÍ PLÁN

	ročník	1.	2.	3.	4.	5.	
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory						
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	9	8	7	41
	Cizí jazyk*	-	1	3	3	3	10
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	5	23
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	1	1	-	-	4
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
	Přírodověda	-	-	-	1	2	3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova**	2	2	1	1	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti**	1	1	1	1	1	5
Disponibilní časová dotace	Občanský seminář	0	1	1	1	1	4
Celková týdenní dotace		20	21	25	26	26	118
Nepovinné předměty							

*Cizí jazyk (Aj) = Anglický jazyk

**Jednohodinové týdenní dotace např. Vv a Pč lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovy“ 1/14 dnů.

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

4.1 Využití disponibilní časové dotace na I. stupni ZŠ

Disponibilní časová dotace je využívána k realizaci průřezových témat ve vyučovacím předmětu *Občanský seminář* s vlastními osnovami i s vlastní klasifikací ve výši 4 hodiny, 8-mi hodinami je posílen vzdělávací obor *český jazyk a literatura*, 1 hodinou je posílen vzdělávací obor *Cizí jazyk* a 3-mi hodinami obor *Matematika a její aplikace*.

4.2 Přehled vyučovacích předmětů – I.stupeň ZŠ

Poř. číslo	Název vyučovacích předmětů	Zkratka	Poznámky k vyučovacím předmětům	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
1.	Český jazyk	Čj	Povinný předmět v 1. - 5. ročníku, týdenní hodinová dotace: 41 hodin (33 + 8 disp.)	Jazyk a jazyková komunikace <i>Český jazyk a literatura</i>
2.	Anglický jazyk	Aj	Povinný cizí jazyk ve 2. -5. ročníku, týdenní hodinová dotace: 10 hodin. Možnost zařazovat žáky do skupin podle jejich schopností, možnost meziročníkových skupin (9 + 1 disp.)	Jazyk a jazyková komunikace <i>Cizí jazyk</i>
3.	Matematika	M	Povinný předmět v 1.-5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 23 hodin (20 + 3 disp.)	Matematika a její aplikace <i>Matematika a její aplikace</i>
4.	Informatika	Inf	Povinný předmět ve 4. - 5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 2 hodina Cílem je naplnit vzdělávací obsah stanovený ve výstupech vzdělávacího oboru Informatika. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a v praktickém životě.	Informatika
5.	Prvouka	Prv	Povinný předmět v 1.-3.ročníku, týdenní hodinová dotace: 4 hodiny	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
6.	Vlastivěda	VI	Povinný předmět ve 4.-5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 4 hodiny	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
7.	Přírodověda	Př	Povinný předmět ve 4.-5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 3 hodiny	Člověk a jeho svět <i>Člověk a jeho svět</i>
8.	Hudební výchova	Hv	Povinný předmět v 1.-5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 5 hodin	Umění a kultura <i>Hudební výchova</i>
9.	Výtvarná výchova	Vv	Povinný předmět v 1.-5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 7 hodin Jednohodinové týdenní dotace v 3. - 5. ročníku lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ např. s Pv jako dvouhodinovyky 1/14 dnů	Umění a kultura <i>Výtvarná výchova</i>
10.	Tělesná výchova	Tv	Povinný předmět v 1.-5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 10 hodin	Člověk a zdraví <i>Tělesná výchova</i>
11.	Pracovní činnosti	Pč	Povinný předmět v 1.-5.ročníku, týdenní hodinová dotace: 5 hodin. Jednohodinové týdenní dotace v 3. - 5. ročníku lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ např. s Vv jako dvouhodinovyky 1/14 dnů	Člověk a svět práce <i>Člověk a svět práce</i>
12.	Občanský seminář	Os	Povinný předmět v 2.-5. ročníku, týdenní hodinová dotace: 4 hodiny Vzdělávací předmět částečně využívá disponibilní časové dotace k realizaci průřezových témat.	Průřezová témata <i>Průřezová témata</i>

4.3 Preferované školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto „preferované“ pravidelné školní akce:

Povinný plavecký výcvik 20 hodin ve dvou za sebou jdoucích letech mezi 1. – 5.ročníkem

Škola v přírodě 1 – 2 týdny (všechny ročníky školy)

Školní výlet pod stany: 3 dny (všechny ročníky školy)

Školní akademie, nebo představení školního divadelního souboru „Divadélko“ (1x za 2 roky, střídání s MŠ)

Program protidrogové prevence a prevence dalších soc. pat. Jevů

Sportovní hry a soutěže

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy.

Patří sem i účast ve státních a mezinárodních projektech, účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou nebo školní družinou

4.4 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

U vyučovacích předmětů s 1 hodinovou týdenní časovou dotací je možné ve vhodných případech (rozhodne vedení školy) realizovat jejich výuku 1x za 14 dní jako „dvouhodinovku“ (v kombinaci s jinými „jednohodinovými“ vyučovacími předměty).

5. UČEBNÍ OSNOVY VZDĚLÁVACÍCH OBORŮ

5.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura*.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. porovnávání různých jevů, jejich shody a odlišnosti, jejich třídění podle určitých hledisek a dospění k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i

schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 5.ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Výuka je organizována zpravidla v budově školy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se mohou realizovat i mimo školu u pořádajících organizací.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka – českého jazyka - je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v poslední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

Učitel	Žák
<ul style="list-style-type: none"> - volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární , komunikační a slohovou výchovou - podporuje zvyšování čtenářské gramotnosti žáků - využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků - volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, vlastní výpisky, apod.) práce podporující zájem žáků o mateřský – český – jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků - vede žáky k používání jazykových příruček - při zadávání slohových prací a výběrů témat literární výchovy přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu - nepřečenuje význam pravopisu, volí jevy základní - vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností - rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva - dbá na užívání spisovného jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu - pracuje s vlastními chybami - prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě – např. ve školním časopise, na webových stránkách školy apod. - využívá automatické opravy textu prostřednictvím ICT a zná jejich omezení - své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování - dbá na užívání spisovného jazyka -

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání-připravujeme je na celoživotní učení
- ⇒ rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- ⇒ učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, médiích, na internetu
- ⇒ podporujeme používání výpočetní techniky a moderních technologií učíme práci s chybou

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ Vytvářením modelových situací učíme žáky prakticky řešit problémy
- ⇒ Podporujeme netradiční, ale vhodné řešení problémů
- ⇒ Podporujeme samostatnost, tvořivost, rozhodnost a logické myšlení
- ⇒ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, probíráme myšlenkové pochody
- ⇒ Učíme žáky používat „SWOT analýzu“ a metodu „brainstorming“
- ⇒ Monitorujeme, jak žáci řeší problémy ve škole i při mimoškolních akcích

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Prioritně se zaměřujeme na rozvoj komunikačních dovedností v mateřském jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- ⇒ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- ⇒ Vedeme žáky k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- ⇒ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (šk.občasník „Školastyk“, web, prezentace)
- ⇒ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby, školy a obce na veřejnosti
- ⇒ Na modelových situacích připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s cizími lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- ⇒ Učíme žáky naslouchat druhým

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat a tolerovat vzájemné odlišnosti

- ⇒ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- ⇒ Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci a roli v týmu i práci ostatních členů
- ⇒ Podporujeme vzájemnou pomoc
- ⇒ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- ⇒ Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- ⇒ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- ⇒ Na modelových situacích demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- ⇒ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé prostředí
- ⇒ Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- ⇒ Učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, smysluplnosti a hospodárnosti
- ⇒ Různými formami – exkurze, film, beseda, ... - seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme představu žáků o různých povoláních -

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Český jazyk a literatura

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

1.1 *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*

1.2 *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*

- 1.3** *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- 1.4** *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- 1.5** *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- 1.6** *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- 1.7** *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- 1.8** *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- 1.9** *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- 1.10** *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- 1.11** *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (zdroj RVP ZV):

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

žák

1.12 *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*

1.13 *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*

- 1.14 *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
- 1.15 *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
- 1.16 *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
- 1.17 *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
- 1.18 *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
- 1.19 *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
- 1.20 *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
- 1.21 *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

(zdroj RVP ZV):

Žák:

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p *vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích*

ČJL-5-1-05p *má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování*

ČJL-5-1-07p *v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*

ČJL-5-1-09p *popíše jednoduché předměty, činnosti a děje*

ČJL-5-1-09p *opisuje a přepisuje jednoduché texty*

ČJL-5-1-09p *píše správně a přehledně jednoduchá sdělení*

ČJL-5-1-09p *píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy*

ČJL-5-1-09p *ovládá hůlkové písmo*

- *tvoří otázky a odpovídá na ně*

Učivo

- **1.1 čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **1.2 naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

- **1.3 mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **1.3 písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 2.1 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky*
- 2.2 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*
- 2.3 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*
- 2.4 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru*
- 2.5 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves*
- 2.6 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*
- 2.7 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*
- 2.8 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
(zdroj RVP ZV):

Žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

2.9 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

2.10 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

2.11 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

2.12 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

2.13 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

2.14 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

2.15 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

2.16 píše správně *i/y* ve slovech po obojetných souhláskách

2.17 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (zdroj RVP ZV):

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

- *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*

- *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*

Učivo

- **2.1 zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **2.2 slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **2.3 tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **2.4 skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **2.5 pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

3.1 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

3.2 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

3.3 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

3.4 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-3-01p *pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně*

ČJL-3-3-02p *reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací*

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 3.5 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- 3.6 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- 3.7 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- 3.8 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

- Učivo
- **3.1 poslech literárních textů**
- **3.2 zážitkové čtení a naslouchání**
- **3.3 tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramaturgizace, vlastní výtvarný doprovod
- **3.4 základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

5.1.1 Český jazyk – 1.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák: - skládá a rozkládá slova podle sluchu	Čtení a literární výchova:	Ústní zkoušení	OVO:

<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně naslouchá čtenému textu - spojuje obsah textu s ilustrací - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy - recituje básně - čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, dětské příběhy, vypráví o nich - píše písmena a číslice dle normy psaní - správně spojuje písmena a slabiky - používá znaménka ve slovech i větách - opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní přízvuk - čtení hlasité a tiché - soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy - text a ilustrace - vyprávění, dramatizace pohádek a povídek - báseň, verš, rým - individuální četba Psaní: - tvary písmen abecedy - spojování písmen, slabik - umísťování diakritických znamének - opis, přepis 	<p>vyprávění</p> <p>praktické předvedení</p> <p>praktické předvedení</p> <p>test</p> <p>ústní zkoušení</p>	
---	--	---	--

5.1.3 Český jazyk – 3.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí - určí počet vět v souvětí - vyhledá ve větách základní skladební dvojice - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních - určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky 	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyková výchova: - jednoduchá a souvětí - stavba věta jednoduché - základní skladební dvojice - nauka o slově: slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná - hláskosloví - stavba slova - vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z - slovní druhy ohebné, neohebné - podstatná jména - vlastní jména měst, vesnic, hor, pohoří a řek 	<p>diktát</p> <p>doplňovací cvičení</p> <p>praktické předvedení</p> <p>ústní zkoušení</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - při psaní jmen měst, vesnic, hor, pohoří, řek dodržuje pravidla pravopisu - určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čas přítomném, minulém, budoucím - dodržuje slovosled ve větách - sestaví nadpis a člení projev - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - vytvoří a použije jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis - čte plynule věty a souvětí, člení text - čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - používá četbu jako zdroj informací - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize 	<ul style="list-style-type: none"> - slovesa: pojmenování děje, tvary sloves, časování <p>Komunikační a slohová výchova :</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizace a kompozice - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - otázky a odpovědi - vypravování - popis - osnova - společenský styk a jeho formy <p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení, členění textu - rychlé čtení, tiché a hlasité - četba jako zdroj poznatku o přírodě, současnosti a minulosti - práce s literárním textem - besedy o knihách - základy literatury - využití poezie, prózy, divadla. literatury umělecké a dětské, výtvarného doprovodu i ilustrací 	<p>vyprávění</p> <p>ústní zkoušení</p> <p>praktické předvedení</p> <p>ústní zkoušení</p> <p>vyprávění</p> <p>test</p> <p>praktické předvedení</p>	<p>UČIVO: 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.3, 3.4</p>
--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby (tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka) - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí průběžnou a závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu - napíše krátký dopis, adresu <p>vyplní lístek, telegram</p>	<p>Psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvary písmen - úprava zápisu - kontrola vlastního projevu - dopis, adresa - vyplňování formulářů 	<p>test</p> <p>praktické předvedení</p>	
--	---	---	--

5.1.4 Český jazyk – 4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – mazlivá a hanlivá - rozlišuje část předponovou a příponovou - rozpozná předpony a předložky, pravopis jejich psaní - uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací 	<p>Jazyková výuka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka o slově, hlásková stavba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená - stavba slova: kořen, předpona, přípona - předložky - vyjmenovaná slova - slovní druhy: ohebné, neohebné - vzory podstatných jmen - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesné způsoby - stavba věty - podmět a přísudek - shoda přísudku s podmětem - vlastní jména: zeměpisné názvy, jména ulic a jména států - jednoslovná 	<p>doplňovací cvičení</p> <p>diktát</p> <p>test</p> <p>praktické předvedení</p>	<p>OVO:</p> <p>1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.19, 1.21, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - určuje podmět a přísudek - píše správně i-y v přičestí minulém - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů - užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - vypracuje popis rostliny, zvířete, věci - napíše telegram, dopis včetně adresy, SMS zprávu - předvede telefonování v různých modelových situacích - čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy - vyjadřuje své pocity z četby - využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník 	<p>Komunikační a slohová výchova :</p> <ul style="list-style-type: none"> - stylizace a kompozice - osnova, nadpis, členění projevu - vypravování - popis rostlin, zvířat a věcí - formy společenského styku <p>Čtení a literární výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných - tiché čtení s porozuměním - tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu - divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie: lyrika, epika, rytmus - próza: pověst, povídka - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích 	<p>slohový útvar</p> <p>praktické předvedení</p> <p>modelování situace</p> <p>ústní zkoušení</p> <p>čtenářský deník</p> <p>praktické předvedení</p>	<p>2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>
---	--	--	-------------------------------------

- navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadané literární pojmy			

5.1.5 Český jazyk – 5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
-----------------------	----------------------	-----------	------------

<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá český jazyk jako nástroj dorozumívání - určuje kořen, předponu, příponu, vyznačuje slovotvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správně koncovky - doplňuje předpony a přípony podle smyslu - používá doplnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - rozlišuje skupiny bě-bje, pě, vě-vje - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - píše pravopisně správně vlastní jména - rozlišuje a určuje slovní druhy - určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru - rozpozná druhy přídavných jmen - rozezná mluvnické kategorie sloves - používá správné tvary podmiňovacího způsobu - nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledává je v textu - určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice - vyhledává různé podmínky - užívá několikanásobných podmětů ve větách 	<p>Jazyková výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mateřský jazyk – prostředek dorozumívání - stavba slova, odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna slova příbuzná - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští - zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz - předložky s, z - skupiny bě-bje, vě-vje – tam, kde se setká předpona s kořenem, pě, mě-mně - dělení slov na konci řádků - pravopis i-y po obojetných souhláskách - vlastní jména – víceslovné názvy států, ulic, jména národností, uměleckých děl, novin a časopisů - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - přídavná jména - slovesa, podmiňovací způsob - zájmena, jejich druhy - číslovky 	<p>doplňovací cvičení</p> <p>diktát</p> <p>test</p> <p>praktické předvedení</p> <p>ústní zkoušení</p>	<p>OVO: 1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.21, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>
<ul style="list-style-type: none"> - píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého - určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči - užívá vhodných spojovacích výrazů 	<ul style="list-style-type: none"> - skladba – základní a rozvíjející větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný, shoda přísudku s podmětem - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč – nepřímá řeč 	<p>ústní zkoušení</p> <p>slohový útvar</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění - předvede dovednost vypravovat - popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu - napíše dopis ve správném sledu jeho částí - sestaví SMS a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu - používá tiskopisy, dokáže je vyplnit - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo ni - čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník - dramatizuje povídky, pohádky, využívá loutky, maňásky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je 	<p>Komunikační a slohová výchova :</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprodukce jednoduchých textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - SMS, e-mail - tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky - vyjadřování v běžných komunikačních situacích <p>Čtení a literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka - volná reprodukce přečteného textu - zápis textu, tvorba vlastních textů - dramatizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - základy literatury - poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč 	<p style="text-align: center;">test</p> <p style="text-align: center;">praktické předvedení</p> <p style="text-align: center;">ústní zkoušení</p> <p style="text-align: center;">vyprávění</p> <p style="text-align: center;">praktické předvedení</p> <p style="text-align: center;">čtenářská deník</p>	
--	--	--	--

- orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární literární pojmy			

Příloha č.1: STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby, rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, měřit, odhadovat, pracovat s tabulkami, grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Číslo a početní operace – zde si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách (dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění = proč je prováděna předloženým postupem a významové porozumění = umět operaci propojit s reálnou situací. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít i nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného softwaru. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a v prostoru - žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - jejich řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je při nich nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonaluje se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1. – 5. ročníku v minimální hodinové dotaci 22 hodin. Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky – kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů. Některá cvičení aplikované matematiky mohou probíhat i v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

Učitel

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi aritmetikou a geometrií
- podporuje zvyšování matematické gramotnosti žáků
- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
- volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, vlastní úlohy, apod.) práce podporující zájem žáků o matematiku – vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání různých matematických pomůcek
- nepřeceňuje význam pravopisu
- vede žáky ke zdokonalování jejich matematických schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- snaží se pracovat přesně a „čistě“
- k práci přistupuje zodpovědně, s pílí, plní si své úkoly
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání – připravujeme je na celoživotní učení
- ⇒ rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- ⇒ vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- ⇒ podporujeme používání výpočetní techniky a moderních technologií učíme práci s chybou
- ⇒ uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky vždy posuzujeme z pohledu „přidané hodnoty“

- ⇒ učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- ⇒ rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním se nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- ⇒ u žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využívání matematických pojmů a vztahů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ vytvářením modelových situací učíme žáky prakticky řešit problémy
- ⇒ podporujeme netradiční, ale vhodné řešení problémů
- ⇒ podporujeme samostatnost, tvořivost, rozhodnost a logické myšlení
- ⇒ rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémů
- ⇒ podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, probíráme myšlenkové pochody
- ⇒ při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- ⇒ vedeme žáky k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- ⇒ učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- ⇒ učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- ⇒ vedeme žáky k využívání vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení
- ⇒ učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat a tolerovat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- ⇒ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- ⇒ Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci a roli v týmu i práci ostatních členů
- ⇒ Podporujeme vzájemnou pomoc, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- ⇒ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- ⇒ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- ⇒ Minimalizujeme používání frontální metody výuky

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků
- ⇒ Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci
- ⇒ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- ⇒ Na modelových situacích demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- ⇒ při výuce vytváříme podnětné a tvořivé prostředí
- ⇒ měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- ⇒ učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, smysluplnosti a hospodárnosti
- ⇒ různými formami – exkurze, film, beseda, ... - seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme představu žáků o různých povoláních
- ⇒ cíleně posilujeme - motivujeme- žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia, dalšího povolání

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Matematika**1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE****Očekávané výstupy—1. období**

Žák

- 1.1 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- 1.2 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- 1.3 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- 1.4 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- 1.5 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy —2. období

žák

- 1.6 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- 1.7 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- 1.8 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

- **1.9 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel**
- **1.10 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**
- **1.11 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel**
- **1.12 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty**
- 1.13 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

Učivo

- 1.1 obor přirozených čísel, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- 1.2 zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- 1.3 násobilka
- 1.4 vlastnosti početních operací s čísly
- 1.5 písemné algoritmy početních operací
- 1.6 jednoduché slovní úlohy

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1.období

Žák

- 2.1 orientuje se v čase, převádí jednotky času v běžných situacích*
- 2.2 opisuje jednoduché závislosti z praktického života*
- 2.3 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2.období

Žák

- 2.4 vyhledává, sbírá a třídí data*
- 2.5 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce*
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

Učivo

2.1 závislosti a jejich vlastnosti

2.2 diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**Očekávané výstupy – 1.období**

Žák

3.1 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci

3.2 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

3.3 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

-rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

-používá pravítko

Očekávané výstupy – 2.období

Žák

3.4 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce(čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)

3.5 sčítá a odčítá grafický úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

3.6 sestrojí rovnoběžky a kolmice

3.7 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

3.8 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Učivo

- 3.1 **základní útvary v rovině** – lomená čára, přímká, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- 3.2 **základní útvary v prostoru** –kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, vále
- 3.3 délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- 3.4 obvod a obsah obrazce
- 3.5 vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- 3.6 osově souměrné útvary

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2 období

Žák

- 4.1 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- 4.2 slovní úlohy
- 4.3 číselné a obrázkové řady
- 4.4 magické čtverce
- 4.5 prostorová představivost

5.2.1 Matematika – 1 ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapíše čísla 0-20, rozliší číslice tiskací a psací - doplní chybějící čísla v řadě - podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně - spočítá prvky daného souboru do 20 včetně - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20 - řeší slovní úlohy s porovnáním čísel - řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x-více/méně v oboru do 20 - porovná přirozená čísla - zobrazí číslo na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - porovná předměty podle velikosti, používá pojmy větší, menší, stejný, nižší, vyšší 	<p>Čísla 0-20:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace na číselné ose - čtení a psaní čísel - porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno - znaménka rovnosti/nerovnosti - součet čísel bez přechodu desítky - rozdíl čísel bez přechodu desítky - počítání předmětů v daném souboru - vytvoření souboru s daným počtem prvků - řešení a tvorba slovních úloh na porovnávání čísel - sčítání a odčítání čísel v oboru do 20 bez přechodu desítky - komutativnost sčítání - řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahů o x-více/ x-méně <p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, za, hned za, nahoře, dole - menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh 	<p>ústní zkoušení</p> <p>problémové úlohy</p> <p>praktické předvedení</p> <p>modelování situace</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.6</p> <p>OVO: 2.2 3.1, 3.2</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozezná geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - rozezná krychli, kvádr, válec, kouli, pomocí stavebnice sestaví jejich modely, uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - skládání obrazců z geometrických tvarů - stavby ze stavebnice 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>Modelování situace</p>	<p>UČIVO: 3.1, 3.2</p>
---	--	---	-----------------------------------

5.2.2 Matematika 2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků - porovná čísla do 100 - zaokrouhlí dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáváním do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů o x-více, méně v oboru do 100 - užívá spoje násobílek 2-5 - dělí v oboru násobílek 2-5 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony(např.+,:) 	<p>Číselný obor 0-100</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel - zaokrouhlování čísel na desítky - součet a rozdíl čísel - početní úkony se závorkami - +/- s přechodem přes desítku v oboru do 100 - +/- násobků deseti - Řešení a tvoření slovních úloh na +/- - Počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny - Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů - Násobení jako opakované sčítání - Násobek, činitel, záměna činitelů - Násobky 2-5, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek - Vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek 	<p>Test</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>Modelové situace</p> <p>Projekty</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x krát méně/více - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin, sleduje např. délku vyuč. hodiny, přestávky, dobu snídane, oběda, spánku,... <ul style="list-style-type: none"> - kreslí křivé a rovné čáry - změří délku úsečky (m, dm, cm) - rozezná geometrická tělesa v praxi - sestrojí model krychle, kvádra, koule, válce 	<ul style="list-style-type: none"> - Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobitek - Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát méně/více - Orientace v čase: den, hodina, minuta, sekunda <p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s pravítkem - úsečka, lomená čára, kreslení rovných a křivých čar - rýsování úseček - jednotky centimetr, decimetr, metr - délka úsečky, měření délky úsečky - označení bodů a úseček - modelování těles ze stavebnic 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p>	<p>OVO: 2.1 3.1, 3.2</p> <p>UČIVO: 3.1, 3.2, 3.3</p>
---	--	---	--

5.2.3 Matematika 3.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a píše trojčíferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy o x-více/méně, užívá jednoduché rovnice 	<p>Číselný obor 0-1000</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách - znázornění trojčíferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíferných čísel - porovnávání trojčíferných čísel pomocí číselné osy - řešení úloh na porovnání trojčíferných čísel - zaokrouhlování čísel na stovky, desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě - součet a rozdíl čísel - sestavení jednoduchých rovnic - sčítání a odčítání násobků sta - písemné algoritmy sčítání a odčítání 	<p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Písemná práce</p> <p>Modelování situace</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 2.2, 2.3</p> <p>UČIVO:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - užívá spoje celé malé násobilky - násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech (16x4, 2x17) - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů x-krát méně/více 	<ul style="list-style-type: none"> - sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic - odhad a kontrola výsledku - násobilka 6-9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek - násobení 10 - násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným - dělení se zbytkem - součin, podíl, zbytek - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek - násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel - užití závorek - řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními úkony - rozlišování sudých a lichých čísel 		<p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p>
<ul style="list-style-type: none"> - označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - provede odhad délky vzdálenosti - určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran – čtverec, obdélník, trojúhelník 	<p>Geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky - rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník - strana rovinného obrazce, obvod - rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek - vyznačování polopřímek - kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti - jednotky délky: milimetr, kilometr - měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Problémové úlohy</p>	<p>OVO:</p> <p>2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>UČIVO:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - převede jednotky délky: km na m, m na dm, dm na cm, cm na mm - pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestaví modely staveb tvaru kvádrů, krychle, apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - rýsování úsečky dané délky (v cm i mm) - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran - provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností - modelování staveb tvaru kvádrů, krychle,.. (stavebnice, pap.krabičky) 	Modelování situace	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5
---	--	--------------------	-------------------------

5.2.4 Matematika 4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících - porovnává čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice - zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozkládá čísla v desítkové soustavě ($3757=3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$) - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 (8400-6200,...) - písemně sčítá a odčítá (sčítá alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu - provádí kontrolu pomocí kalkulačky - zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram 	<p>Číselný obor 0 – 1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísel, číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících,--- - porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce,... - sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání zpaměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrole výpočtu - práce s kalkulačkou, provádění kontroly - písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením - pořadí početních úkonů - slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o x-více/méně, x-krát více/méně - užívání závorek 	<p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Modelové situace</p>	<p>OVO:</p> <p>1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 2.5</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.2, 4.1</p>

5.2.5 Matematika 5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose - řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti (příklady typu $6\,300 + 7500\,000$, $2300\,000 - 6\,000$) - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce - řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi - odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost- přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak - doplní řady čísel, tabulky - čte a sestaví sloupkový diagram - sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic - zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose - zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo - písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin - užívá desetinné číslo v praktických situacích - vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem 	<p>Číselný obor 0-1 000 000 000, desetinná čísla zlomky, tabulky, grafy, diagramy</p> <ul style="list-style-type: none"> - posloupnost přirozených čísel, číselná osa - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose - porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky - pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel - písemné odčítání dvou přirozených čísel - písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem - řešení slovních úloh na jeden až dva početní Výkony - odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku - užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) - římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi - grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu - orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina, - zlomky se stejným jmenovatelem, sčítání a odčítání 	<p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Modelové situace</p> <p>Výkony</p> <p>Test</p>	<p>OVO:</p> <p>1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 2.3, 2.4, 2.5</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 2.2</p>

<p>- narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník</p> <p>- vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce</p> <p>- převádí jednotky obsahu m², dm², cm², mm²</p> <p>- vypočítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn</p> <p>- řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kváдру a krychle</p> <p>- doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje</p> <p>- doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice</p> <p>- rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány</p> <p>- řeší slovní úlohy úsudkem a logikou</p>	<p>- vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem</p> <p>- praktické modely desetinných čísel (peníze)</p> <p>- písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin</p> <p>Geometrie</p> <p>- Konstrukce obdélníku a čtverce</p> <p>- výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce</p> <p>- další jednotky obsahu: a, ha, km², mm²</p> <p>- rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem</p> <p>- rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku</p> <p>- výpočet povrchu krychle a kváдру sečtením obsahů jejich podstav a stěn</p> <p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</p> <p>- slovní úlohy</p> <p>- číselné a obrázkové řady</p> <p>- magické čtverce</p> <p>- prostorová představivost</p>	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p>	<p>OVO:</p> <p>3.4., 3.5, 3.6, 3.7, 3.8</p> <p>UČIVO:</p> <p>3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6</p> <p>OVO:</p> <p>4.1</p> <p>UČIVO:</p> <p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p>
--	---	---	--

Příloha č.3: STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ- MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.3 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který reprezentuje pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem *Anglický jazyk* děti začínají ve 2. ročníku s jednododinovou dotací. V tříhodinové dotaci týdně ve 3., 4. a 5. ročníku probíhá výuka zpravidla „v blocích“, tj. ve skupinách žáků z různých ročníků v rámci jedné třídy, což vyplývá z charakteru málotřídní školy. Může probíhat i ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků (pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují). Do skupin mohou být žáci zařazováni s ohledem na „tempo“ které bezpečně zvládají. Skupiny pracují v kmenových učebnách, v počítačových učebnách a v „terénu“, tj. okolí školy, či vzdálenější místa v případě tematických výletů či exkurzí. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání *jako komunikačního prostředku* (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – ***Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.***

Na I. stupni ZŠ (2.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury země, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk**Učitel**

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic mezi jazykovou, literární a komunikační výchovou
- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
- volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, vlastní výpisky, apod.) práce podporující zájem žáků o anglický jazyk, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání jazykových příruček, slovníků
- při zadávání prací a výběrů témat přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- nepřeceňuje význam pravopisu, volí jevy základní
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné (i počítačové) podobě – např. ve školním časopise, na webových stránkách školy apod.
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- ⇒ Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- ⇒ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- ⇒ Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- ⇒ Učíme práci s chybou.
- ⇒ Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ
PROBLÉMŮ**

- ⇒ Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- ⇒ Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- ⇒ Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- ⇒ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- ⇒ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- ⇒ Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- ⇒ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- ⇒ Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- ⇒ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- ⇒ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- ⇒ Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- ⇒ Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- ⇒ Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.

**KOMPETENCE SOCIÁLNÍ
A PERSONÁLNÍ**

- ⇒ Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ⇒ Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- ⇒ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

- ⇒ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ⇒ Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu.
- ⇒ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ⇒ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- ⇒ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- ⇒ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ⇒ Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ⇒ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- ⇒ Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- ⇒ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- ⇒ Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- ⇒ V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- ⇒ Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- ⇒ Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- ⇒ Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- ⇒ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- ⇒ Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- ⇒ Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO): *Cizí jazyk*

○ Stupeň

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období -2.ročník

Žák

- 1.1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- 1.2 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- 1.4 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1.5 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období -3.ročník

Žák

- 1.1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- 1.2 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- 1.3 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1.4 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- 1.5 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- 1.6 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

*- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka***Učivo (U)**

- 1.1 **pravidla komunikace v běžných každodenních situacích** - pozdrav, poděkování, představování
- 1.2 **jednoduchá sdělení** - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
- 1.3 **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, lidské tělo oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje
- 1.4 **slovní zásoba a tvoření slov** - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- 1.5 **základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov** - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě
- 1.6 **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Očekávané výstupy – 2. Období – 4. a 5.ročník**2. POSLECH S POROZUMĚNÍM**

žák

- 2.1 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností**
- 2.2 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu**
- 2.3 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

3. MLUVENÍ

žák

3.1 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

3.2 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

3.3 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-pozdraví a poděkuje

-sdělí své jméno a věk

-vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

4. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

4.1 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

4.2 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

5. PSANÍ

žák

5.1 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

5.2 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- 2.1 **jednoduchá sdělení** - oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, blahopřání, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas/nesouhlas, setkání, společenský program
- 2.2 **základní vztahy** - existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde? Kam?...), časové (Kdy?...), kvalitativní (Jaký? Který? Jak?...), kvantitativní (Kolik?...)
- 2.3 **tematické okruhy** - domov, rodina, bydlení, škola, povolání volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, formulář, dotazník, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, zvířata počasí, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), člověk a společnost, cestování, dopravní prostředky sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a České republiky
- 2.4 **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- 2.5 **gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pravopisu slov** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

5.3.2. ANGLICKÝ JAZYK – 2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas. - Počítá do deseti, určí celé hodiny, udá svůj věk. - Ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk. - Pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu, počet, vyjádří velikost, délku. - Představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti. - Vyjmenuje anglickou abecedu, udá svou národnost, hláskuje své jméno - Pojmenuje hračky - Pojmenuje tradiční vánoční předměty, zazpívá vánoční písně - Pojmenuje běžné ovoce a zeleninu, 	<ul style="list-style-type: none"> - Hallo (Ahoj) - Numbers (Čísla) - At school, colours (Ve škole, barvy) - My family (Moje rodina) - Alphabet (Abeceda) - Toys (Hračky) - At Christmas (o Vánocích) - Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina) - Food and drink (Jídlo a pití) - My body (Moje tělo) - Clothes (oblečení) - At home (Doma) 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p>

- Pojmenuje běžné potraviny a nápoje, vyjádří pocit hladu, žízně, libosti, nelibosti.
- Pojmenuje části lidského těla.
- Pojmenuje běžné části oblečení.
- Pojmenuje místnosti v bytě

5.3.3 ANGLICKÝ JAZYK - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdraví, rozloučí se, představí, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas. - Počítá do dvanácti, určí celé hodiny, udá svůj věk. - Ve formuláři vyplní jméno, bydliště, věk. - Pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu, počet, vyjádří velikost, délku. - Představí členy rodiny, pojmenuje běžné vybavení místnosti. - Vyjmenuje anglickou abecedu, udá svou národnost, hláskuje své jméno - Pojmenuje hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle - Pojmenuje tradiční vánoční předměty, zazpívá vánoční písně, napíše jednoduché blahopřání - Pojmenuje běžné ovoce a zeleninu, používá slovesný tvar máme – máte. - Pojmenuje běžné potraviny a nápoje, vyjádří pocit hladu, žízně, libosti, nelibosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hallo (Ahoj) - Numbers (Čísla) - At school, colours (Ve škole, barvy) - My family (Moje rodina) - Alphabet (Abeceda) - Toys (Hračky) - At Christmas (o Vánocích) - Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina) - Food and drink (Jídlo a pití) - My body (Moje tělo) - Clothes (oblečení) - At home (Doma) 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>test</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6</p>

- Pojmenuje části lidského těla.
- Pojmenuje běžné části oblečení.
- Pojmenuje místnosti v bytě, vyjádří právě probíhající běžné domácí činnosti

5.3.4 ANGLICKÝ JAZYK - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdraví, představí se, zeptá se na jméno, národnost, věk, říká, jak se daří. - Tvoří množné číslo podst. jmen, popíše předmět <ul style="list-style-type: none"> – velikost barvu, polohu. - Vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje jména, pracuje se slovníky. - Pozdraví, osloví učitele, určuje předměty ve třídě, reaguje na pokyny učitele. - Představí rodinu, popřeje k narozeninám, posoudí pravdivost tvrzení. - Tvoří množné číslo podst. jmen, vyjádří vlastnictví s have got. - Užívá vazbu there is/are - Hovoří o nemoci, vyjadřuje své pocity - Časuje sloveso to be v obou číslech. - Popíše části těla, svoje oblečení - Počítá do dvaceti. - Používá přivlastňovací zájmena (č. jedn.) - Popíše domov, hovoří o domácích činnostech, vyjádří zákaz Don't... - Počítá do 100, vyjadřuje oblibu ovoce a 	<ul style="list-style-type: none"> - My schoolbag, colours, numbers (Moje školní taška, barvy, velikost, čísla) - The alphabet (Abeceda) - In the classroom (ve třídě) - My family (Moje rodina) - My toys (Moje hračky) - I am ill (Jsem nemocný) - Parts of the body, clothes - (Části těla, oblečení) - At home (Doma) - Fruit and vegetables - (Ovoce a zelenina) - Food and drink (Jídlo a pití) - In the park (V parku) - Pets (Domácí zvířata) - Nákupy 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Test</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>OVO:</p> <p>2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5.1,</p> <p>UČIVO:</p> <p>2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> zeleniny, požádá o jídlo a pití. - Hovoří o zábavách dětí v parku, používá přivlastňovací pád, časuje sloveso can, vyjádří své schopnosti a dovednosti. - Popíše některá domácí zvířata, pracuje se slovníkem. - Požádá o konkrétní zboží v obchodě 			
--	--	--	--

5.3.5 ANGLICKÝ JAZYK - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojmenuje části dne, hlavní jídla, popíše svůj obvyklý den. - Pojmenuje druhy sportu, vyjádří jejich oblibu, hovoří o sport. aktivitách, používá přítomný čas prostý. - Pojmenuje dny v týdnu, názvy budov ve městě, zeptá se na cestu, popíše své bydliště. - Vyjádří právě probíhající činnost. - Požádá o zapůjčení věci, pojmenuje školní předměty. - Popíše postavy, činnost. - Používá přivlastň. zájmena. - Popíše hlavní postavy pohádky, převypráví děj. - Popíše sebe, svou rodinu, své zájmy. - Porovná velikost, stáří a kvalitu škol. potřeb. 	<ul style="list-style-type: none"> - My day (Můj den) - Sports and games (Sporty a hry) - In the town (Ve městě) - What are they doing? (Co dělají právě teď) - Známa pohádka - Who is who? (Kdo je kdo?) - Are they the same? (Jsou stejné?) - Weather (Počasí) - Personal computer (Osobní počítač) - In our flat (V našem bytě) - Pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost, nákupy - Důležité zeměpisné údaje - Věta jednoduchá, tvorba otázky, tvorba záporu, pořádek slov ve větě 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Test</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>OVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2</p> <p>UČIVO: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5</p>

- Požádá o zapůjčení ... - Používá sloveso I want. - Charakterizuje roční období, popíše stav počasí. - Seznámí se a britskými svátky. - Zhodnotí svůj vztah k osobním počítačům, jejich význam. - Popíše činnosti ve škole a ve volném čase. - Popíše vybavení bytu nábytkem, doplňky a domácími přístroji. - Sestaví jednoduchý dopis se všemi náležitostmi, - Omluví se, požádá o ... - Popíše jednoduše místo svého bydliště. - Používá v jednoduchých větách synonyma, antonyma. - Klade jednoduché otázky, odpovídá na ně, dodržuje pořádek slov ve větě.			

Příloha č.2: STANDARDY PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – ANGLICKÝ JAZYK

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům; (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech **Člověk a společnost**, **Člověk a příroda** a ve vzdělávacím oboru **Výchova ke zdraví**.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu¹.

V tematickém okruhu ***Místo, kde žijeme*** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu ***Lidé kolem nás*** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví,

jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

¹ Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. – 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

Výchovné a vzdělávací strategie vzdělávací oblasti

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- ⇒ Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- ⇒ Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- ⇒ Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- ⇒ Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- ⇒ Učíme práci s chybou.
- ⇒ Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- ⇒ Učíme žáky nebát se problémů , hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování.
- ⇒ Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit.
- ⇒ Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- ⇒ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- ⇒ V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- ⇒ Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- ⇒ Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- ⇒ Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- ⇒ Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti.
- ⇒ Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- ⇒ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ⇒ Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ⇒ Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec.
- ⇒ Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví.
- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- ⇒ Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce.
- ⇒ Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- ⇒ Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Člověk a jeho svět**1. MÍSTO, KDE ŽIJEME****Očekávané výstupy - 1. období**

Žák

- 1.1 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- 1.2 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*
- 1.3 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy*
- popíše a zvládne cestu do školy*
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy*

Očekávané výstupy - 2. období

Žák

- 1.4 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*

- 1.5 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- 1.6 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- 1.7 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- 1.8 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- 1.9 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

- pozná státní symboly České republiky

Učivo

- 1.1 **domov** - prostředí domova, orientace v místě bydliště
- 1.2 **škola** - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
- 1.3 **obec (město), místní krajina** - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- 1.4 **okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- 1.5 **regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- 1.6 **naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- 1.7 **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- 1.8 **mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- 2.1 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- 2.2 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy*
- dodržuje základní pravidla společenského chování*
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně*
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- 2.3 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci*
- 2.4 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení*
- 2.5 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy*
- 2.6 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*
- 2.7 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze*
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz*
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*

Učivo

- 2.1 **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- 2.2 **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- 2.3 **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- 2.4 **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- 2.5 **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- 2.6 **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- 2.7 **základní globální problémy** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. LIDÉ A ČAS**Očekávané výstupy - 1. období**

žák

- 3.1 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 3.2 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- 3.3 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- 3.4 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- 3.5 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 3.6 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- 3.7 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- 3.8 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

- 3.1 **orientace v čase a časový řád** - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- 3.2 **současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- 3.3 **regionální památky** - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- 3.4 **báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy - 1. období

žák

4.1 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

4.2 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

4.3 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- 4.4 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- 4.5 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- 4.6 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- 4.7 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- 4.8 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- 4.9 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- 4.10 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- 4.1 **látky a jejich vlastnosti** - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- 4.2 **voda a vzduch** - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- 4.3 **nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- 4.4 **Vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období
- 4.5 **rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- 4.6 **životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- 4.7 **rovnováha v přírodě** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- 4.8 **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- 4.9 **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Očekávané výstupy - 1. období**

žák

- 5.1 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- 5.2 *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 5.3 *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- 5.4 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

-pojmenuje hlavní části lidského těla

-rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

-uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

-chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

-reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy - 2. období

žák

5.5 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

5.6 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

5.7 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

5.8 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

5.9 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

5.10 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

5.11 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

5.12 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:*žák**-uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu**-rozlišuje jednotlivé etapy lidského života**-uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události**-uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti**-odmítá návykové látky**-ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc**-uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku***Učivo**

- 5.1 **lidské tělo** - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- 5.2 **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních ; osobní, intimní a duševní hygiena
- 5.3 **partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- 5.4 **návykové látky a zdraví** - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- 5.5 **osobní bezpečí krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání , brutalita a jiné formy násilí v médiích
- 5.6 **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- 5.7 **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5.4.1. PRVOUKA - 1. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše bezpečnou cestu do školy - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje - rozpozná svoji školu a spolužáky - určí svoje pracovní místo - uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště - pozná karlíštejský hrad a kostel - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci - modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod. - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - uvede svůj režim dne s časovými údaji - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí některé přírodniny podle nápadných znaků - uvede příklady dětských her, objasní význam hry pro dítě 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - domov – prostředí domova - orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí - bezpečnost v dopravním provozu – cesta do školy - regionální památky <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - postavení jedince v rodině, role členů - blízké příbuzenské vztahy - mezigenerační vztahy - chování lidí – vlastnosti lidí - pravidla slušného chování <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase – měsíce, dny, celé hodiny - určování času, kalendář - režim dne - roční doby <p>Rozmanitosti přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - den a noc - změny v přírodě v ročních obdobích <p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 2.1, 2.2, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1,5.2,5.3,5.4</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 2.1, 2.3, 3.1, 3.3, 4.1,4.5,4.8,4.9 5.1,5.2, 5.5, 5.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav - uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života - vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz - na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby - v modelových příkladech předvede první pomoc a uvede způsoby léčby běžných onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – základní stavba a funkce - péče o zdraví – pitný a pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní hygiena - osobní bezpečí – ochrana proti zneužívání 		
--	---	--	--

5.4.2 PRVOUKA – 2. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné dopravní návyky chodce - rozliší různé dopravní prostředky - zapíše adresu domů, adresu školy - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvede a popíše povolání rodičů - zapíše datum narození - vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti, - vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost - v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině - objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v místě bydliště a okolí školy - cesta na určené místo, dopravní značení <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - život a funkce rodiny - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí –mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným - obchod a firmy - chování lidí – principy demokracie <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny <p>Rozmanitosti přírody</p>	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.3 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2,1.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků - orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost a současnost - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity - uvede významné kulturní a historické památky a události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije - uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - popíše ohleduplné chování k přírodě - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce - navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací - vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku - popíše prevenci nemocí a úrazů - předvede ošetření drobného poranění - uvede příklady správného chování chodce a cyklisty - uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> - roční období a změny v přírodě - ochrana přírody – odpovědnost lidí <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo- funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince - péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, první pomoc - osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí 	<p>referát</p>	<p>2.1, 2.2, 2.3,2.4 3.1, 3.2, 3.3 4.1,4.2,4.4.4.5, 4.8, 4.9 5.1,5.2, 5.5, 5.6, 5.7</p>
---	---	----------------	---

5.4.3 PRVOUKA - 3. ROČNÍK

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - začlení svou obec do příslušného kraje - popíše změny v nejbližším okolí, v místě kde žije - vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo - doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport - ukáže přírodní a umělé prvky v okolní krajině - vyjádří různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost přírody - uvede příklady možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti - uvede základní vlastnosti látek - uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo,objem) - na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka - uvede příklady využití hornin a nerostů v regionu - rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v místě bydliště a okolní krajiny - cesta z domova do školy - obec, místní krajina – její části, poloha v krajině - minulost a současnost obce - význačné budovy - dopravní síť <p>Rozmanitosti přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti –změny skupenství látek, vlastnosti látek - životní podmínky - voda a vzduch - vlastnosti - půda – význam, složení - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - rostliny, houby, živočichové – výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka - ochrana životního prostředí – likvidace odpadů <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce - péče o zdraví – intimní a duševní hygiena, denní režim - osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Test</p> <p>referát</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p> <p>..</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3,1.4 2.1, 2.2, 2.3,2.4 3.1, 3.2, 3.3 4.1,4.2, 4.3,4.4, 4.5,4.6, 4.8, 4.9 5.1,5.2,5.3, 5.5, 5.6, 5.7</p>

- vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy
- rozliší hospodářská a domácí zvířata
- uvede živočichy a rostliny žijící ve svém okolí
- uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů
- zdůvodní význam správného držení těla
- navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma
- popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace
- vysvětlí význam péče o zdraví, otužování
- sestaví svůj režim dne
- uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích

5.4.4. PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda; uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost - objasní princip rovnováhy přírody - roztrídí dané látky pomocí smyslů a měřením - určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, tvrzení zdůvodní 	Rozmanitost přírody <ul style="list-style-type: none"> - neživá příroda - látky a jejich vlastnosti – třídění látek - změny látek a skupenství - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě - nerosty a horniny, vznik půdy a její význam 	test	OVO: 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10 5.5, 5.6, 5.7, 5.8

- uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka
- rozliší vybrané horniny a nerosty
- vysvětlí pojem: zvětrávání; uvede příklady zvětrávání a vyjmenuje faktory, které zvětrávání způsobují
- uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi
- na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody
- roztrídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce
- porovná základní projevy života konkrétních živých organismů
- uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů.
- s pomocí jednoduchých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací zařadí konkrétní živočichy do známých skupin
- uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionů
- uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy
- uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organismy)
- zhodnotí dopad některých konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat
- provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- zhodnotí příčiny, důsledky (příp. odpovědnost lidí) u konkrétních vybraných živelných pohrom

- živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů
- podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost slunce, voda, půda, vzduch
- životní podmínky rostlin
- rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ)
- výživa rostlin
- živočichové a stavba jejich těla
- stopy zvířat
- přírodní společenstva – háje, lesa, vod a bažin, pole a zahrady, suchých stanovišť
- význam lesů pro člověka
- přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku
- význam zemědělství pro člověka
- vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů
- ochrana přírody, likvidace odpadů
- živelné pohromy a přírodní katastrofy

ústní zkoušení

referát

praktické předvedení

modelování situace

UČIVO:

4.1, 4.2, 4.3,
4.4, 4.5, 4.6,
4.7, 4.8, 4.9
5.1, 5.2, 5.4,
5.5, 5.6, 5.7

a ekologických katastrof; uvede základní zásady chování a jednání v těchto situacích, na konkrétních příkladech popíše činnost jednotlivých složek IZS

- provede vybrané praktické činnosti v terénu: založí sbírku přírodnin, vypěstuje rostliny, založí herbář, provede pozorování a jeho záznam apod.

5.4.5. - PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru - objasní střídání dne a noci, ročních období - charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů - ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce - vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka - popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života - na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví - objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu 	<p>Rozmanitost přírody - Země a vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slunce a sluneční soustava - vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority - Země ve vesmíru - pohyby Země - gravitační síla - střídání dne a noci, roční období - práce s globusem <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba lidského těla - funkce některých orgánů a orgánových soustav - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - vývoj jedince - základy sexuální výchovy - partnerství a rodičovství - péče o zdraví, správná výživa - intimní a duševní hygiena - sociálně patologické jevy - návykové látky 	<p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Referát</p> <p>Modelování situace</p>	<p>OVO:</p> <p>4.5, 4.8, 4.9, 4.10</p> <p>5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13</p> <p>UČIVO:</p> <p>4.2, 4.4, 4.6, 4.9</p>

<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet - sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých - uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů - na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - uvede, (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) - na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156) - pojmenuje správně základní části lidského těla - vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.) - vysvětlí pojmy: HIV, AIDS 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí - situace hromadného ohrožení - první pomoc - HIV/AIDS 		5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6
--	--	--	------------------------------

5.4.6.VLASTIVĚDA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu - určí světové strany v přírodě a podle mapy - rozliší náčrt, plán a základními typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky - popíše polohu ČR v Evropě - předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států. - uvede základní informace o podnebí ČR a základních podnebních pásmech - vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR - vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR - uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hosp. a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR - se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví základní pravidla soužití ve škole, - uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti - uvede základní lidská práva a práva dítěte 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - místní oblast, region – zdroje, výroba, služby - poloha a povrch ČR - grafické znázornění povrchu – mapy, plány - orientační body a linie - světové strany - zvláštnosti krajů a oblastí ČR - státní zřízení a politický systém v ČR - státní správa a samospráva - státní symboly <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - žákovská samospráva jako modelová situace - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - právní ochrana občanů a majetku - podoby a projevy kultury, kulturní instituce 	<p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Referát</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p>	<p>OVO: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7,1.8, 1.9 2.3,2.4, 2.5 3.4,3.5,3.6</p> <p>UČIVO: 1.4, 1.5, 1.6, 1.8, 2.3,2.4, 2.5,2.6 3.1,3.2,3.3,3.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů - vysvětlí pojem "kultura"; na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury; uvede konkrétní příklady kulturních institucí 			
--	--	--	--

5.4.7. VLASTIVĚDA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států - charakterizuje vybrané státy - vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města - porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - vysvětlí pojmy: Evropská unie, "evropský dům"; rozliší znak EU; uvede některé výhody členství ČR v EU - uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí - Evropa a svět – kontinenty - poloha a povrch Evropy - sousedé ČR a evropské státy - rostliny a živočichové Evropy - Evropská unie – evropský občan, cestování - co daly naše země Evropě a Evropa nám - společný „evropský dům“ <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád, určování času - dějiny jako časový sled událostí 	<p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Referát</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>Modelování situace</p>	<p>OVO: 1.6,1.7,1.8,1.9 2.6,2.7 3.5,3.6,3.7, 3.8</p> <p>UČIVO: 1.4,1.7, 1.8, 2.4,2.5, 2.6,2.7 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti - porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika) - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - převede příběhy spolužákům některou z pověstí (vázanou na nejbližší region) - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce) 	<ul style="list-style-type: none"> - kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období - proměny způsobu života v našem regionu - bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji - regionální památky – péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předků, domov, vlast, rodný kraj - Staré pověsti české - nejstarší osídlení naší vlasti – Keltové na území Strakonice, Tetín,... - Přemysl Otakar II. a založení města Berouna - život ve městech a na zámcích - Jan Hus, , Jan Žižka - Karel IV. a jeho vliv na místní region - První světová válka, vznik československého státu, Československá republika - Karlštejn za 2.sv.války - historie naší školy - komunistická vláda a „sametová revoluce“ 	<p>Praktické předvedení</p>	
--	---	-----------------------------	--

5.5. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci čtvrtého a pátého ročníku prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s průřezovým tématem *Mediální výchova*.

Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně ve 4. a 5.ročníku. Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítačovou sítí. Žáci mají k dispozici laserovou a 3D tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, videokameru, DVD rekordér, a zálohovací zařízení – disketa, flash disk, CD a DVD disk.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika**Učitel**

- Využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
- Volí metody, formy a témata práce podporující zájem žáků
- Přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám školy či regionu
- Vede žáky ke zdokonalování se v informační gramotnosti
- Nebrzdí žáky, pokud jejich znalosti využívání ICT jsou vyšší, zařazuje doplňující učivo
- Uplatňuje individuální přístup

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informace i mimo školu, prezentuje svoji snahu
- pracuje s vlastními chybami
- staví na svých znalostech a dovednostech dříve získaných

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, médiích, na internetu
- ⇒ podporujeme používání výpočetní techniky a moderních technologií ve všech předmětech
- ⇒ motivujeme k učení, snažíme se o takové formy učení, které žák snadněji akceptuje
- ⇒ vedeme žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- ⇒ snažíme se cíleně vytvářet takové situace, při nichž má žák radost z učení
- ⇒ při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- ⇒ učíme práci s chybou
- ⇒ učíme trpělivost, povzbuzujeme
- ⇒ učíme žáky otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ Učíme žáky nebát se problémů, problém se stává výzvou k další práci
- ⇒ Vytvářením modelových situací učíme žáky prakticky řešit problémy a vyhledávat nejvhodnější řešení pro danou situaci
- ⇒ Učíme žáky užívat základní myšlenkové operace – srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakci, syntézu a analýzu
- ⇒ Učíme osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných problémových situacích

- ⇒ Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problémů
- ⇒ Podporujeme netradiční, ale vhodné řešení problémů
- ⇒ Podporujeme samostatnost, tvořivost, rozhodnost a logické myšlení
- ⇒ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, probíráme myšlenkové pochody
- ⇒ Podporujeme využívání moderní techniky a technologie při řešení problémů
- ⇒ Vedeme žáky k nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Prioritně se zaměřujeme na rozvoj komunikačních dovedností v mateřském jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích
- ⇒ Ve všech předmětech podporujeme využívání výpočetní techniky
- ⇒ Učíme žáky rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- ⇒ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (šk.občasník „Školastyk“, web, prezentace)
- ⇒ komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Minimalizujeme frontální metody výuky
- ⇒ Společně s vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi
- ⇒ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- ⇒ Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci a roli v týmu i práci ostatních členů
- ⇒ Podporujeme vzájemnou pomoc, vedeme žáky ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům, než práce samostatná
- ⇒ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- ⇒ Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů
- ⇒ Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- ⇒ Na modelových situacích demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

- ⇒ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- ⇒ Respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti, respektujeme osobnost žáky a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve škole.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- ⇒ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé prostředí
- ⇒ Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- ⇒ Učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, smysluplnosti a hospodárnosti
- ⇒ Důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- ⇒ Využíváním výpočetní techniky vedeme žáky ke zvýšení efektivity jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce
- ⇒ Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou na pojenou na elektrickou síť
- ⇒ Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru INFORMATIKA – OVO

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2.období

Žák

- 1.1 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat*
- 1.2 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji*
- 1.3 vyčte informace z daného modelu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uveče příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou*
- *popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

Učivo

- 1.1. data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- 1.2. kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- 1.3. modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy - 2.období

Žák

- 2.1 *sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů*
- 2.2 *popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení*
- 2.3 *v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy*
- 2.4 *ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *sestavuje symbolické zápisy postupů*
- *popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- *ro rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů*

Učivo

2.1 řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

2.2 programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu

2.3 kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY**Očekávané výstupy – 2. období**

Žák

3.1 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

3.2 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky*
- *pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*

Učivo

3.1 systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

3.2 práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

4.1 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

4.2 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

4.3 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu*

- *popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*

Učivo

4.1 hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

4.2 počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat

4.3 bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

5.5.1**Informatika – 4. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy informatika, informace - uvede příklady dat a zdrojů (klasických a digitálních) z nichž se informace získává a která mu pomáhá lépe se rozhodnout - popíše konkrétní situaci, určí, co k již ví a znázorní ji - uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje - uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - popíše počítač, vysvětlí jeho funkce - zapne a správně vypne počítač - pojmenuje přídavná vstupní a výstupní zařízení a uvede, k čemu se využívají - předvede práci s myší - sestaví a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nim - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nim - zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci některých kláves (ester, esc, del., shift,..) - orientuje se v základním uživatelském prostředí operačního systému Windows, pozná a označí základní prvky operačního systému 	Základy práce s počítačem <ul style="list-style-type: none"> - informatika – základní pojmy - bezpečnost práce a rizika, prevence rizik - péče o počítač, závady, poruchy - struktura, funkce a popis počítače - přídavná zařízení: vstupní, výstupní - klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí - myš, práce s myší - operační systém a jeho funkce - základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) - základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou) Zpracování a využití informací <ul style="list-style-type: none"> - výukové programy, práce s výukovými programy - grafický editor - textový editor - základy psaní a editace textu - práce s bloky - formátování textu - vkládání obrázků 	test praktické předvedení ústní zkoušení zpracování projektu závěrečná práce	OVO: 1.1, 1.2 2.1, 2.2 3.1, 3.2 4.1, 4.2, 4.3 UČIVO: 1.1, 1.2 2.1 3.1, 3.2 4.1, 4.3

- provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření,...)
- předvede práci s okny (zavření, otevření, minimalizace, maximalizace)
- prakticky předvede základní operace s hlavní nabídkou (označení a otevření hl.nabídky, pohyb po hl.nabídce, otevření programu z hl.nabídky, opuštění hl.nabídky)
- spustí a zavře různé typy výukových programů, předvede práci s těmito programy
- otevře jednoduchý grafický program, nakreslí obrázek, uloží a vytiskne
- nakreslí zadaný obrázek za použití kreslicích nástrojů pro kreslení geometrických tvarů
- napíše jednoduchý text v textovém editoru, opraví případné chyby
- vysvětlí pojem internet, uvede význam internetu
- uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít
- uvede na příkladech, jak se informace (a její společenský tok) v průběhu historie mění
- předvede práci s internetovým prohlížečem
- otevře stránku pomocí hypertextu
- napíše do adresového řádku internetového prohlížeče danou adresu a stránku otevře
- vyhledá požadovanou informaci (s pomocí učitele)
- s pomocí učitele založí svoji e-mailovou adresu
- předvede komunikaci pomocí chatu, e-mailu, telefonu (mobilní telefon, - volání, SMS,...)

- grafické prvky (různé druhy písem, obrázky, symboly, kliparty,...)
- úpravy před tiskem a tisk

Vyhledávání informací a komunikace

- internet jako zdroj informací
- společenský tok informací: vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce)
- vývojové trendy informačních technologií: historie a budoucnost
- základy práce s internetovým prohlížečem
- vyhledávání informací na internetu
- základní způsoby komunikace: e-mail, chat, SMS, telefonování,...)

5.5.2**Informatika – 5. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák <ul style="list-style-type: none"> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - zadá vstupní informace pomocí klávesnice, popíše funkci některých kláves (ester, esc, del., shift,..) - orientuje se v základním uživatelském prostředí operačního systému Windows, pozná a označí základní prvky operačního systému - provede základní operace s ikonou (označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření,..) - předvede práci s okny (zavření, otevření, minimalizace, maximalizace) - prakticky předvede základní operace s hlavní nabídkou (označení a otevření hl.nabídky, pohyb po hl.nabídce, otevření programu z hl.nabídky, opuštění hl.nabídky) - spustí a zavře různé typy výukových programů, předvede práci s těmito programy - otevře jednoduchý grafický program, nakreslí obrázek, uloží a vytiskne - označí blok textu, blok zformátuje - vloží do dokumentu obrázek - použije ozdobné prvky (ozdobné písmo a grafiku) - textový dokument vytiskne a uloží - vysvětlí pojem internet, uvede význam internetu - uvede příklad, jak informace vzniká, jak ji lze přenášet, zpracovat a dále využít 	Základy práce s počítačem <ul style="list-style-type: none"> - informatika – základní pojmy - bezpečnost práce a rizika, prevence rizik - péče o počítač, závady, poruchy - struktura, funkce a popis počítače - přídatná zařízení: vstupní, výstupní - klávesnice, funkce kláves, práce s klávesnicí - myš, práce s myší - operační systém a jeho funkce - základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) - základní principy ovládání operačního systému (operace s ikonami, s okny, s hlavní nabídkou) Zpracování a využití informací <ul style="list-style-type: none"> - výukové programy, práce s výukovými programy - grafický editor - textový editor - základy psaní a editace textu - práce s bloky - formátování textu - vkládání obrázků 	test praktické předvedení ústní zkoušení zpracování projektu závěrečná práce	OVO 1.1, 1.2, 1.3 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 3.1, 3.2 4.1, 4.2, 4.3 UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2 4.1, 4.2, 4.3

<ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech, jak se informace (a její společenský tok) v průběhu historie mění - vyčte informace z daného modelu - předvede práci s internetovým prohlížečem - otevře stránky pomocí hypertextu - vyhledá požadovanou informaci (s pomocí učitele) - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nim - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> - grafické prvky (různé druhy písem, obrázky, symboly, kliparty,...) - úpravy před tiskem a tisk <p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - internet jako zdroj informací - společenský tok informací: vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce) - vývojové trendy informačních technologií: historie a budoucnost - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na internetu - základní způsoby komunikace: e-mail, chat, SMS, telefonování,...) 		
---	---	--	--

5.6 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět *Hudební výchova* usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti*.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka *Hudební výchovy* probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, ve vhodných kmenových třídách a jiných vhodných prostorách školy i mimo ni. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova**Učitel**

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu
- podporuje zájem o hudbu, její poslech i prezentaci
- volí metody a formy práce podporující zájem žáků o předmět, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání různých zdrojů informací
- při zadávání prací a výběrů témat a písní přihlíží k zájmům žáků a k otázkám regionu
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné (i počítačové) podobě – např. ve školním časopise, na webových stránkách školy apod.
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického citění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- ⇒ Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
- ⇒ Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- ⇒ Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
- ⇒ Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- ⇒ Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- ⇒ Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- ⇒ Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
- ⇒ Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- ⇒ Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- ⇒ Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- ⇒ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- ⇒ Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- ⇒ budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- ⇒ Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- ⇒ Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
- ⇒ Vedeme žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.
- ⇒ Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Hudební výchova - OVO

Očekávané výstupy - 1. období

žák

1.1 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

- 1.2 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem*
- 1.3 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
- 1.4 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*
- 1.5 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
- 1.6 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty*
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu*
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny*
- rozliší sílu zvuku*
- pozorně vnímá jednoduché skladby*

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- 1.7 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- 1.8 orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje*
- 1.9 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- 1.10 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- 1.11 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- 1.12 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny*
- 1.13 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem*

-propojí vlastní pohyb s hudbou
 -doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
 -odliší tóny podle výšky, síly a barvy
 -pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
 -správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Učivo

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- 1.1 **pěvecký a mluvný projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- 1.2 **hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- 1.3 **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- 1.4 **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5.stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- 1.5 **grafický záznam vokální hudby** - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- 2.1 **hra na hudební nástroje** - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentář), zobcových fléten, keyboardů apod.
- 2.2 **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b)
- 2.3 **grafický záznam melodie** - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů

3. HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- 3.1 **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- 3.2 **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- 3.3 **orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- 4.1 **kvality tónů** - délka, síla, barva, výška

4.2 **vztahy mezi tóny** - souzvuk, akord

4.3 **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu

4.4 **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**

4.5 **hudební styly a žánry** - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

4.6 **hudební formy** - rondo, malá písňová forma, variace, velká písňová forma

4.7 **interpretace hudby** - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hv

5.6.1.HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti - správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice - při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísni hrudník - dodržuje zásady hlasové hygieny - zopakuje zpívané nebo hrané rytmickomelodické motivy - melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) - zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu) 	<p>Vokální činnosti, nácvik písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojování nových písní - správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) - uvolňovací cviky - zásady hlasové hygieny - intonační a rytmických schopnosti - sjednocení hlasového rozsahu (c1-a1) - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje - harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu - melodický doprovod (ostinato, prodleva) 	<p>Praktické předvedení</p>	<p>OVO: 1.1, 1.3, UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5,</p> <p>OVO: 1.2 UČIVO: 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>OVO: 1.4 UČIVO: 3.1, 3.2, 3.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně - podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru, a některé tradiční hudební nástroje - zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy - pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem - používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie - předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu - dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby, kytary; v koncertním i folkovém provedení - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu - podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje - píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách - pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč - pochod, pochod se zpěvem 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudebně pohybové hry - prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech hudebních skladeb různých žánrů - výchova k toleranci různých žánrů - fanfáry, ukolébavky, hymna ČR - rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby - nejznámější hudební nástroje <p>Seznámení s pojmy z hudební nauky</p> <ul style="list-style-type: none"> - nota celá, psaní do notové osnovy - notová osnova - první seznámení s houslovým klíčem 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>test</p>	<p>OVO: 1. 5 UČIVO: 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3</p> <p>OVO: 1. 6 UČIVO: 4.3, 4.7</p>
---	---	-----------------------------------	---

- ukolébavka
- různé druhy chůze s hudebním doprovodem
- pohybové reakce na hudbu
- improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu

5.6.2.HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zazpívá z paměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat Kánon - dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu (měkké nasazení, vyrovnávání vokálů, hlavový tón, opora bránice) - při zpěvu správně dýchá - vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje) - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - melodizuje texty, aplikuje hudební dialog, při zpěvu reaguje na předeheru, mezihru, dohru - reaguje na dirigenta (dynamika, tempo) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - vytleská rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami - vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu 	<p>Vokální činnosti, nácvik písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojování nových písní, kánon - zpěv sólo, skupiny, sboru; správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice - pěvecké dýchání, hlasová hygiena - sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1 - funkce rozezpívání, praktické provádění Rozezpívání - ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, trojzvuk - hudební dialog, doplňování dvoutakt. motivu na čtyřtaktovou frázi, melodizace textu - dynamika, tempo, reakce na dirigenta - stoupání a klesání melodie <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmická cvičení, rytmizace textů - práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji - melodický doprovod (ostinato, prodleva, dud. kvinta, T a D) <p>Hudebně pohybové činnosti</p>	<p>Praktické předvedené</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>test</p>	<p>OVO: 1.1, 1.3 UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5,</p> <p>OVO:1.2 UČIVO: 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1</p> <p>OVO:1.4 UČIVO: 3.1, 3.2, 3.3,</p> <p>OVO:1.5 UČIVO: 1.5,3.1, 4.1,4.2, 4.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojí do 3 hudebně pohybových her - ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků - dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby - zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici - zatančí mazurku a kvapík - dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i jiných oblastech života - vyslechne hru na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, při poslechu rozliší tyto hudební nástroje - vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů - při zpěvu se řídí dynamickými značkami - pozná a napíše houslový klíč - umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot dokáže vyhledat v zápisu - slovně charakterizuje podobu not 	<ul style="list-style-type: none"> - práce nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami - hra na tělo, vzestupná a sestupná řada - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) - prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu - mazurka, kvapík <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s nejméně 4 poslechovými skladbami - lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem; píseň pro děti, populární píseň pro děti - poslech dětského sboru s doprovodem - ukázka práce dirigenta - tolerance k různým hudebním žánrům - dalšími hudební nástroje, jejich pozorování a poslech (trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben) <p>Seznámení s pojmy z hudební nauky</p> <ul style="list-style-type: none"> - dynamické značky, repetice - houslový klíč; noty půlové, čtvrté, osminové; grafické ztvárnění těchto hodnot (koláč); notová řada a její graf, ztvárnění (schody, klávesnice); kvintakord - vzestupná, sestupná, lomená melodie 		<p>OVO: 1.6 UČIVO: 1.3, 2.3, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p>
--	---	--	--

5.6.3.HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák:	Vokální činnosti, nácvik písní		

<ul style="list-style-type: none"> - zazpívá nejméně 5 písní z paměti, rozlišuje tónorod - předvede správné rozezpívání (jako rozcvičku a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny - aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - zapojí se do vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - zazpívá ve skupině kánon - reaguje na gesta dirigenta - orientuje se ve složitější rytmizaci a melodizaci textů - zapojí se do instrumentální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků - doplňuje zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou - dovede se zapojit do 3 hudebně pohybových her - pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby - zkouší tančit polku, sousedskou, menuet polonézu, tvoří pohybové kreace na rock - taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby - v klidu sleduje kratší symfonické nebo nástrojové skladby - rozliší hru na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cemballo, syntetizátor, činely - rozliší hudbu podle její společenské funkce 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s písněmi v dur i v moll - rozezpívání, hlasová hygiena - další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza) - melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená - motiv, předvěti, závěti - průprava k dvojhlasu, kánon - změny tempa a dynamiky - rytmizace a melodizace v 2/4, 3/4, a 4/4 taktu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových i osminových - hra dvoutaktových mezihér <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami - taneční kroky; třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísuvný krok - tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) - taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) - Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - Hudební nástroje: violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cemballo, syntetizátor, činely (podoba, zvuk) - Hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes) <p>Seznámení s pojmy z hudební nauky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomlky, Houslový klíč, Posuvky, Noty c1 – a1, 4/4 takt 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Test</p> <p>Písemná práce</p>	<p>OVO: 1.1, 1.3 UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5,</p> <p>OVO: 1.2 UČIVO: 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1</p> <p>OVO: 1.4 UČIVO: 3.1, 3.2, 3.3,</p> <p>OVO: 1.5 UČIVO: 1.5, 3.1, 4.1, 4.2, 4.3</p> <p>OVO: 1.6 UČIVO: 1.3, 2.3, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p>
---	--	--	---

- napíše, čte, vyhledá a označí pomlku (celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou)
- správně do osnovy napíše houslový klíč
- rozezná a pojmenuje noty c1-a1

5.6.4 HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo - ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii - zazpívá staccato, legato, naváže tóny; přetransponuje slyšené hluboké nebo vysoké tóny do zpěvní polohy - zapojí se do hudební hry s tónovou řadou - dle individuálních dispozic intonuje půltóny - rozpozná předvěti a závětí, vytvoří je - zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) - provede melodizaci a rytimizaci textů, obmění hudební modely - předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu 	<p>Vokální činnosti, nácvik písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie - sjednocování rozsahu c1 – d2, transpozice do zpěvní polohy - prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) - prodlužování výdechu - osminová řada dur - šestitónová řada moll - půltóny a celé tóny - melodizace a rytimizace textů, obměňování modelů - orientace v notovém záznamu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché Orffovy nástroje - přehrání melodie jednoduchých lidových písní 	<p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Písemná práce</p>	<p>OVO: 1.7, 1.8 UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5,</p> <p>OVO: 1.9 UČIVO: 2.1, 2.2, 2.3</p> <p>OVO: 1.10 UČIVO: 3.1, 4.5, 4.6</p> <p>OVO: 1.11 UČIVO: 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 4.3</p> <p>OVO: 1.12</p>

<ul style="list-style-type: none"> - technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - improvizuje při tanci - pohybem vyjádří výraz a náladu hudby - izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu - správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby - v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby. Projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům - předvede správný výraz zpěvu písně lyrické, žertovné, hymnické - rozezná zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů - rozpozná dílovost v malých hudebních formách - zazpívá z paměti hymnu ČR, vysvětlí, jak se při hymně chovat (a chová se tak) - uvede základní informace o významu skladatelů poslouchané hudby - podle zvuku i tvaru pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon - rozliší durovou a mollovou hudební ukázkou (vokální i instrumentální) - napíše správně výškově noty h – d2, najde je v notovém záznamu, čte noty - správně píše posuvky, pojmenuje je - používá správných tvarů notového písma - vysvětlí, co je stupnice, napíše ji a zazpívá - vyjmenuje tóny stupnice C dur 	<ul style="list-style-type: none"> - doprovod T a D - čtyřtaktová předejhra, mezihra, dohra Hudebně pohybové činnosti - práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci - tance - např.: pilky, hulán, sousedská, polka, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců) - taneční kroky (poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím) - taneční improvizace - hra na tělo - taktování na 2 a 3 doby Poslechové činnosti - práce s nejméně 8 poslechovými skladbami (Smetana, Dvořák, Janáček, Mozart ...) - pochod, polka, valčík, menuet, rondo, výběr z Lašských tanců - vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba) - zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů - rozlišení melodie a doprovodu - dílovost v hudbě (dvojdílnost, trojdílnost, malá hudební forma) - hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách - epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby - seznámení s hudebními nástroji: pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon - odlišování durového a mollového tónorodu Seznámení s pojmy z hudební nauky - noty h – h1, c2, d2 - pomocné linky - předznamenání (obecně) 	<p>Modelování situace</p> <p>test</p>	<p>UČIVO: 1.2, 1.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7</p> <p>OVO: 1.13</p> <p>UČIVO: 3.1, 3.2, 3.3</p>
---	--	---------------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování notového písma - psaní posuvek - noty s tečkou, skupiny not osminových - noty na pomocných linkách - stupnice (obecně) - stupnice C dur 		
--	---	--	--

5.6.5.HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti. Zazpívá také ve skupině nebo sólo 	<p>Vokální činnosti, nácvik písní</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně - další pěvecké techniky (scat, falset apod.) 		<p>OVO: 1.7, 1.8</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve a dnes) - poslech: lidové kapely, menuet, swingová hudba 30. let, rocková hudba 60. let - významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života) - J.S. Bach, Mozart, Janáček, Novák, Beethoven (příp. další – Trojan, Hurník, Eben, Beatles, Presley, Ježek a V +W, Šlitr a Suchý, Olympic apod.) - princip variace <p>Seznámení s pojmy z hudební nauky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s oktávami pod i nad dosud používaným rozsahem - Seznámení se synkopou, triolou, stupnicemi dur i moll s jedním # a s jedním b a jejich kvintakordy - Ukázka použití posuvek při vyvození stupnic G dur a F dur - Ukázka posuvek v předznamenání - Akord - Interval obecně, jména intervalů - Notové písmo: basový klíč, nota šestnáctinová - Rytmická cvičení - Vlastní notový záznam 		
--	--	--	--

5.7 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Aktivitty vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Vzdělávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně a ve 3.-5. ročníku 1 hodinu týdně.

Ve výuce v 1. vzdělávacím období (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v 2. období (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Výtvarná výchova* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovní výchovou apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Učitel

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu
- podporuje zájem o výtvarné umění, jeho historii i současnost
- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
- volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, apod.) práce podporující zájem žáků o předmět, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání různých zdrojů informací, různých technik
- při zadávání prací a výběrů témat přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- podporuje fantazii žáků, dále ji rozvíjí
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné (i počítačové) a umělecké podobě – např. ve školním časopise, na webových stránkách školy apod.
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- ⇒ Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- ⇒ Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- ⇒ Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- ⇒ Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- ⇒ Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.
- ⇒ Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- ⇒ Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- ⇒ Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- ⇒ Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.
- ⇒ Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- ⇒ Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nálezání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- ⇒ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- ⇒ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ⇒ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- ⇒ V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- ⇒ Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- ⇒ Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- ⇒ Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami.
- ⇒ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- ⇒ Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi.
- ⇒ Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výtvarná výchova - OVO**Očekávané výstupy - 1. období**

žák

1.1 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

1.2 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

1.3 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

1.4 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností

1.5 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

-rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)

-uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy - 2. období

žák

1.6 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)

1.7 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model

- 1.8 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- 1.9 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- 1.10 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- 1.11 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- 1.12 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- 1.1 **prvky vizuálně obrazného vyjádření** - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- 1.2 **uspořádání objektů do celků** - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- 1.3 **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- 2.1 **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností**, -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

2.2 **typy vizuálně obrazných vyjádření** - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama

2.3 **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

3.1 **osobní postoj v komunikaci** - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací

3.2 **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7.1 Výtvarná výchova - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku 	<p>Řízený rozhovor</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2., 2.3, 3.1, 3.2</p>

<p>vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy 	<ul style="list-style-type: none"> - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru 	<p>beseda</p>	
---	---	---------------	--

5.7.2 Výtvarná výchova - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže) 	<p>Řízený rozhovor</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p>

<p>experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy 	<ul style="list-style-type: none"> - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru 	<p>beseda</p>	<p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2., 2.3, 3.1, 3.2</p>
--	--	---------------	--

5.7.3 Výtvarná výchova - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé 	<p>pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a</p>		

<p>přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji</p> <ul style="list-style-type: none"> - záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé - vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání - sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy 	<p>nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)</p> <ul style="list-style-type: none"> - fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků - souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu - kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku - tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru 	<p>Řízený rozhovor</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>beseda</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2., 2.3, 3.1, 3.2</p>
--	--	--	---

5.7.4 Výtvarná výchova - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky - samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce) - hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává 	<ul style="list-style-type: none"> - kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků - výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, sochařství, comics, fotografie) - pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užití tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce - účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace 	<p>Řízený rozhovor</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>OVO: 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3</p>

<p>rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnotí, zdůvodňuje a obhájí svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření 	<p>s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením (vizuální, baltické, statické, dynamické, fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu 		
---	---	--	--

5.7.5 Výtvarná výchova - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovná světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> - kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků - výrazové možnosti akční tvorby, grafika PC, fotografie, video, volba vhodných 		

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy - tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici, uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky - samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce) - hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných - hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření 	<p>prostředků k danému námětu, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, rozlišení typů vizuálně obrazného vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, skulptura, comics, fotografie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užití tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, vlastní portfolio, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce - účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením (vizuální, baltické, statické, dynamické, fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, 	<p>Řízený rozhovor</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p>	<p>OVO: 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3</p>
--	---	--	---

	výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření		
--	---	--	--

5.8 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* sice členěna do třech základních, na sebe navazujících, etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník a třetí etapa 6. až 9. ročník., které však nejsou součástí naší školy). I když je vzdělávací obsah předmětu rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tématických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět *Tělesná výchova* vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinovou dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky *Tělesné výchovy* na 1. stupni je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou TJ Loko Beroun a probíhá ve všech ročnících najednou. Každý žák během prvního stupně absolvuje minimálně dva plavecké výcviky ve dvou za sebou jdoucích ročnících, dle možností školy.

Výuka je organizována v místní sokolovně, jejíž prostory jsou smluvně pronajímány od Sokola Karlštejn. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které je součástí areálu školy, fotbalové hřiště, které je majetkem TJ Karlštejn a blízké okolní lesy a louky.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova**Učitel**

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu
- podporuje zájem o sport, pohyb, zdravý životní styl
- volí metody a formy práce podporující zájem žáků o předmět, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- při zadávání prací a výběrů témat přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- dbá na bezpečnost žáků i svojí

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování
- dbá na bezpečnost svojí i svého okolí

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- ⇒ Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- ⇒ Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.
- ⇒ Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- ⇒ Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- ⇒ Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- ⇒ Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- ⇒ Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvorné projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- ⇒ Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- ⇒ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- ⇒ Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- ⇒ Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- ⇒ Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- ⇒ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- ⇒ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ⇒ Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- ⇒ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

- ⇒ Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- ⇒ Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- ⇒ Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- ⇒ Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- ⇒ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- ⇒ Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- ⇒ V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- ⇒ Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- ⇒ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- ⇒ Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova - OVO**Očekávané výstupy - 1. období**

žák

- 1.1 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- 1.2 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché ohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- 1.3 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- 1.4 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- 1.5 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Očekávané výstupy (OVO) - 2. období

žák

- 1.6 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
- 1.7 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- 1.8 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované ohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- 1.9 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- 1.10 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*

- 1.11 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- 1.12 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- 1.13 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- 1.14 změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- 1.15 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- 1.1 význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- 1.2 příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- 1.3 zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- 1.4 rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- 1.5 hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- 1.6 bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- 2.1 **pohybové hry** - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- 2.2 **základy gymnastiky** - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- 2.3 **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- 2.4 **průpravné úpoly** - přetahy a přetlaky
- 2.5 **základy atletiky** - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- 2.6 **základy sportovních her** - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- 2.7 **turistika a pobyt v přírodě** - přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- 2.8 **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků), **NAPŘ.:** **plavání** - (základní plavecká výuka organizovaná tak, aby se každý žák naší školy účastnil plaveckého výcviku 2 za sebou jdoucí školní roky) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na a bruslích

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- 3.1 **komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- 3.2 **organizace při TV** - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- 3.3 **zásady jednání a chování** - fair play, olympijské ideály a symboly
- 3.4 **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - her, závodů, soutěží
- 3.5 **měření a posuzování pohybových dovedností** - měření výkonů, základní pohybové testy
- 3.6 zdroje informací o pohybových činnostech

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tv

5.8.1 Tělesná výchova - I. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOBY HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák:	ATLETIKA		OVO:

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem - předvede nízký a polovysoký start - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem 	<p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 m - motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem - hod míčkem z místa 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Práce ve skupinách</p>	<p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků - zvládá základní gymnastické držení těla - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze 	<p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed 	<p>Práce ve skupinách</p>	<p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny - zvládá základy gymnastického odrazu - zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci, za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.) - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem) 	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny - skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze s dopomocí <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - d)rytmizovaný pohyb,nápodoba pohybem,tvořivě vyjádření rytmu pohybem <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her - a v různých podmínkách 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>test</p>	<p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.6,</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám <p>SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojené s osvojovanými činnostmi, - náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) - základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) - základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy a přetlaky <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ, PLAVECKÝ VÝCVIK</p> <p>Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení. Základní plavecký výcvik.</p>	<p>3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.4, 1.5, 1.6, 2.4, 3.1, 3.2</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.8 3.1</p>
--	--	---

5.8.3 Tělesná výchova - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze i z rozběhu - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní disciplíny, části běžecké - dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků a hodů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonností žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600 m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků) <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem <p>GYMNASTIKA</p>	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>praktické předvedení</p>	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her <p>SPORTOVNÍ HRY: Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) související s osvojovanou činností - základní označení a vybavení hřišť - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, strčením) - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolenou rukou) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasketbal) <p>ÚPOLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - přetahy a přetlaky <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. <p>PLAVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dle možnosti školy lze zařadit v rámci hodin tělesné výchovy základní plavecký výcvik 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 UČIVO: 1.4, 1.5, 1.6, 2.4, 3.1, 3.2</p> <p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6,</p> <p>2.8</p>
--	---	---	--

5.8.4 Tělesná výchova - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně osvojované pojmy - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám 	<p>ATLETIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - základní techniky běhů, skoků, hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel) „polovysoký start“ - rychlý běh na 60 m - vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze 600 m <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm-postupně z 5 až 7 dvojkroků) - skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna - základy rozměření rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem s rozběhem 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p> <p>OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.12, 1.14</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>OVO:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy aktivně - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení - zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - zvládá chůzi na lavičce bez pomoci - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami - zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním 	<p>- spojení rozběhu s odhodem</p> <p>GYMNASTIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s pomocí <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z trampolinky (můstku) - roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolinky (můstku) <p>Lavička (kladinka)</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze bez pomoci s různými obměnami <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa rytmu - základy tance založené na kroku 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>1.6, 1.9, 1.10, 1.12</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 3.1, 3.3</p> <p>OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.6, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6</p> <p>OVO:</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji 	<p>poskočném, přísném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu <p>POHYBOVÉ HRY Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní <p>SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku - z místa i z pohybu, vyvolanou rukou, nohou - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p>	<p>1.6, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13</p> <p>UČIVO: 1.4, 1.5, 1.6, 2.4, 3.1, 3.2</p> <p>OVO: 1.6, 1.7, 1.9, 1.10</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 3.1, 3.8, 2.7</p>
---	---	---	---

	<p>ÚPOLY V rámci témat „Pohybové hry“ a Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</p> <p>PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ PLAVÁNÍ, BRUSLENÍ TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ <i>(Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.)</i> <i>(Dle možnosti školy lze zařadit v hodinách tělesné výchovy „Zdokonalovací plavecký výcvik“)</i></p>	Ústní zkoušení	2.8
--	---	----------------	-----

5.8.5 Tělesná výchova - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů 	<p>ATLETIKA Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, - pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště - základy techniky běhů, skoků a hodů startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <p>Běh</p>	Praktické předvedení	<p>OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14, 1.15 UČIVO:</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára,bloky) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách - zvládá základní techniku skoku do výšky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení - při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů - zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí) - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes náradí odpovídající výšky - zvládá základy chůze na kladině s obměnami - zvládá základy šplhu 	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start - rychlý běh na 60m - vytrvalý běh na dráze 800 m - vytrvalý běh na dráze 800 m <p>Skok do dálky a výšky</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky z rozběhu - postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) - skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu - rozměření rozběhu <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem <p>GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náradí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou (s pomocí) - akrobatické kombinace 	<p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p>	<p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6</p> <p>OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.12, 1.14</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3</p> <p>OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.12</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3,</p>
--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - uvědomuje si jména základních lidových tanců, dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady rytmy, melodie atd. - reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický doprovod - nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví - umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - zvládá 10-20 různých pohybových her, a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu - dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji 	<p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z místku - skrčka přes kozu (bednu, koně) naším odrazem z můstku - roznožka přes kozu naším odrazem z můstku <p>Kladina 1 m (převážně dívky)</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze s obměnami <p>RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy <p>POHYBOVÉ HRY</p> <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové hry 	<p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Praktické předvedení</p> <p>Modelování situace</p> <p>Test</p>	<p>3.1, 3.3</p> <p>OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>OVO: 1.6, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13, 1.14</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.6, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6</p> <p>OVO: 1.6, 1.9, 1.10, 1.11, 1.13</p> <p>UČIVO:</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se Zjednodušenými pravidly(vybíjená,minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samo-statně nebo za pomoci učitele) - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele),uplatňuje zásady fair play jednání ve hře -Projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu). -□Dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. -□Dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat. -□Zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání. -□Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám. -udržet míč pod kontrolou mužstva, 	<ul style="list-style-type: none"> - využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní <p>SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) - základní organizace utkání – losování zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <p>Vlastní nácvik</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa) i z pohybu, vyvolenou rukou,nohou <p>ÚPOLY <i>V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná,kondiční cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.</i></p> <p>PRŮPRAVNÁ,KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ <i>(Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.)</i></p>	<p>Ústní zkoušení</p>	<p>1.4, 1.5, 1.6, 2.4, 3.1, 3.2</p> <p>OVO: 1.6, 1.7, 1.9, 1.10</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 2.7</p> <p>2.8</p>
--	--	-----------------------	--

<p>dopřít míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu</p> <p>-průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená)</p> <p>-základní spolupráce ve hře</p>	<p>PLAVÁNÍ , BRUSLENÍ TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</p> <p><i>(Dle možnosti školy lze zařadit v hodinách tělesné výchovy „Zdokonalovací plavecký výcvik“) (ŠvP)</i></p>		
--	--	--	--

5.9 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní činnost* vychází ze vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* RVP ZV (na 1. stupni: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Jedn hodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinový“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jedn hodinovou týdenní dotací (např. s Výtvarnou výchovou apod.).

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (výtvarná dílna, odborná učebna výpočetní techniky), na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti**Učitel**

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu
- podporuje zájem o předmět, upozorňuje na možnosti uplatnění získaných dovedností
- využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
- volí metody, formy a témata práce podporující zájem žáků o předmět, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
- vede žáky k používání různých zdrojů informací, různých technik
- při zadávání prací a výběrů témat přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
- podporuje fantazii žáků, dále ji rozvíjí
- vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva
- dbá na bezpečnost žáků i svojí

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné (i počítačové) a umělecké podobě – např. ve školním časopise, na webových stránkách školy apod.
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování
- pracuje se zájmem
- dbá na bezpečnost svojí i svých spolužáků

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- ⇒ Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- ⇒ Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- ⇒ Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- ⇒ Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- ⇒ Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- ⇒ Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- ⇒ Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů.
- ⇒ Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému..
- ⇒ Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- ⇒ Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- ⇒ Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- ⇒ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- ⇒ Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožníme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- ⇒ Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- ⇒ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- ⇒ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- ⇒ Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- ⇒ Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- ⇒ Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- ⇒ Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- ⇒ Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
- ⇒ V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- ⇒ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou prací netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

- ⇒ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- ⇒ Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- ⇒ Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- ⇒ Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – OVO

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy - 1. období

žák

1.1 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

1.2 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami;

vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

-pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy - 2. období

žák

1.3 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

1.4 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

1.5 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

1.6 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

*-vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
-využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
-volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
-udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;
poskytne první pomoc při drobném poranění*

Učivo

1.1 vlastností materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

1.2 pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití

1.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

1.4 lidové zvyky, tradice, řemesla

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období

žák

2.1 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy - 2. období

žák

2.2 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

2.3 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

2.4 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

*-pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
-udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,
poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky*

Učivo

- 2.1 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- 2.2 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy - 1. období

žák

3.1 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

3.2 pečuje o nenáročnou rostlinu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

-pečuje o nenáročnou rostlinu

Očekávané výstupy - 2. období

žák

3.3 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

3.4 ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

3.5 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

3.6 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

*-dodrhuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
-ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
-volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
-dodrhuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě*

Učivo

- 3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- 3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- 3.3 pěstování pokojových rostlin
- 3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

4.PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy - 1. období

žák

4.1 připraví tabuli pro jednoduché stolování

4.2 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

-upraví stůl pro jednoduché stolování

-chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy - 2. období

žák

4.3 orientuje se v základním vybavení kuchyně

4.4 připraví samostatně jednoduchý pokrm

4.5 dodrhuje pravidla správného stolování a společenského chování

*4.6 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce;
poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede základní vybavení kuchyně

- připraví samostatně jednoduchý pokrm

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce;

poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

4.1 základní vybavení kuchyně

4.2 výběr, nákup a skladování potravin

4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

4.4 technika v kuchyni - historie a význam

5.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PV**5.9.1 Pracovní činnosti - I. ročník**

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiálem. - Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - Ověří vlastnosti materiálu v praxi. - Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. - Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet. - Popíše jednoduchý pracovní postup. - Popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti. - Uvede způsob a použití jednoduché operace. - Napodobí předváděnou práci - Objasní prováděné pokusy a pozorování při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou. - Se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli. - Dovede organizovat práci skupiny. - Dodržuje body organizačního řádu. - Podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek. - Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s materiály - Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty - Vlastnosti materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní postupy - Organizace práce, technologická kázeň - Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie - Hygiena a bezpečnost práce - Práce s montážní a demonstrační stavebnicí, sestavování modelů, montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem - Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - Lidové zvyky, tradice, řemesla - Pěstitelské práce - Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování 	<ul style="list-style-type: none"> Praktické předvedení Test Ústní zkoušení Portfolio Problémové úlohy Modelování situace 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 2.1, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2</p> <p>UČIVO: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.1, 3.3,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi. - Předvede ošetření drobného poranění. - Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu. - Zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze. - Uvede jednoduchý pracovní postup. - Bezpečně zachází s díly stavebnice. - Při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost. - Vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky. - Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období - Provede jednoduché pěstitelské práce. - Předvede péči o pokojové květiny. - Vede si jednoduché kolektivní záznamy. - Pojmenuje vybrané pokojové květiny. - Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování. 			4.3
---	--	--	-----

5.9.2.PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. - Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - Ověří vlastnosti materiálu v praxi. 	Práce s materiály <ul style="list-style-type: none"> - Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty - Vlastnosti materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování 	Praktické předvedení	

<ul style="list-style-type: none"> - Při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost. - Vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky. - Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. - Provede jednoduché pěstitelské práce. - Předvede péči o pokojové květiny. - Vede si jednoduché kolektivní záznamy. - Rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny. - Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu - Lidové zvyky, tradice, řemesla - Pěstitelské práce - Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování 		
---	--	--	--

5.9.3.PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení. - Porovná vlastnosti zpracovaného materiálu - Ověří vlastnosti materiálu v praxi. - Zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností. - Rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet. - Uvede jednoduchý pracovní postup. 	<p>Práce s materiály</p> <p>Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty</p> <p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování</p> <p>Jednoduché pracovní postupy</p> <p>Organizace práce, technologická kázeň</p> <p>Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace,</p>	<p>Praktické předevení</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období. - Provede jednoduché pěstitelské práce. - Předvede péči o pokojové květiny. - Vede si jednoduché kolektivní záznamy. - Rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny. - Připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování. 	<p>Pěstitelské práce</p> <p>Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování</p>		
--	--	--	--

5.9.4.PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem. - Rozliší různé materiály uvede jejich vlastnosti. - Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály. - Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech. - Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. - Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu. - Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. 	<p>Práce s materiály přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň. Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie</p>		

- Určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku
- Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami.
- Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění.
- Dodržuje bezpečnost a hygienu práce.
- Dodržuje pořádek na pracovním místě.
- Předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie.
- Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře.
- Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny.
- Provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny.
- Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí
- Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy.

- Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.
-

Pěstitelské práce**Základní vybavení kuchyně.**

Výběr, nákup a skladování potravin.
Technika v kuchyni, historie a význam.

5.9.5.PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Předvede správné praktické činnosti s daným materiálem. - Rozliší různé materiály uvede jejich vlastnosti. - Předvede základní dovednosti práce s technickými materiály. - Bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech. - Používá složitější pracovní nářadí a pomůcky. - Zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu. - Vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí. - Samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup. vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší - Dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu. - Při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost - Používá složitější metodickou řadu pracovního postupu. - Samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy. - Vystihne podstatu pracovního procesu. - Určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku. 	<p>Práce s materiály</p> <p>přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty</p> <p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.</p> <p>Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie</p>	<p>Praktické předvedení</p> <p>Ústní zkoušení</p> <p>Referát</p>	<p>OVO:</p> <p>1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.4, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře. - Sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup. - Vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí. - Napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo. - Při pracovním postupu použije kreslený návod - Provede pokusy a pozorování při nichž vlastní prací pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek. - Vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem. - Důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami. - Ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění. - Dodržuje bezpečnost a hygienu práce. - Dodržuje pořádek na pracovním místě. - Předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie. - Vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře. - Uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny. - Provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny. 	<p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Práce montážní a demontážní stavěbnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem Bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu</p> <p>Pěstitelské práce</p>	<p>Portfolio</p> <p>Problémové úlohy</p> <p>Modelování situace</p>	<p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4</p>
--	---	--	---

- Rozliší jednoduché pěstitelské nářadí
- Při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy.

- Orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.

Základní vybavení kuchyně.

Výběr, nákup a skladování potravin.
Technika v kuchyni, historie a význam.

5.10 Občanský seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Občanský seminář* vychází z průřezových témat RVP ZV, které reprezentují aktuální problémy současného světa a vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Z tohoto hlediska nemůže být tento předmět zcela odtržen od ostatních vzdělávacích oblastí, ale spíše je doplňuje. Hlavním cílem tohoto předmětu je přispět ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňuje proces utváření a rozvoj klíčových kompetencí a uplatňovat širší spektrum dovedností. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu *Občanský seminář* má komplexní charakter. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo ni.

V předmětu Občanský seminář jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova se orientuje na subjekt i objekt, reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti, učivem se stává sám žák, žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Toto průřezové téma je náplní *Občanského semináře* v 2. – 5. ročníku.

Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter, představuje syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, rozvíjí kritické myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Toto průřezové téma je náplní *Občanského semináře* ve 3. – 5. ročníku.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akceptuje ve vzdělávání evropskou dimenzi jejíž podstatou je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě., rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Toto průřezové téma je náplní *Občanského semináře* v 5. ročníku.

Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti se pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti, hluboce se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou,.... . Toto průřezové téma je náplní *Občanského semináře* ve 3. – 5. ročníku.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Toto průřezové téma je náplní *Občanského semináře* v 2. – 4. ročníku.

Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti, která zahrnuje jednak osvojení se některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře, fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jedince do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v medializovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Toto průřezové téma je náplní *Občanského semináře* ve 4. – 5. ročníku.

Vyučovací předmět *Občanský seminář* se vyučuje od 2. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací. Výuka je organizována formou seminářů v budově školy, ale z velké části i v „terénu“, tj. okolní příroda, exkurze, výlety, muzea,...

[Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu *Občanský seminář*](#)

Učitel

- volí cestu ke konkretizovaným výstupům vyučovacího předmětu bez ostrých hranic a prolíná i do ostatních vzdělávacích oblastí
  - podporuje zvyšování osobnostní gramotnosti žáků
  - využívá dostupných nebo vlastních materiálů blízkých každodennímu životu žáků
  - volí metody a formy (prezentace, výpočetní technika, vlastní poznatky, dramatická výchova, projekty, besedy apod.) práce podporující zájem žáků, vytváří dostatek stimulů pro aktivní práci žáků
  - při zadávání a výběru témat přihlíží k zájmům žáků a k aktuálním otázkám regionu
  - vede žáky ke zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností a dovedností
- rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva

Žák

- podílí se na výstavbě vyučovací hodiny, dle možností vyhledává informační zdroje mimo školu, prezentuje svou snahu
- pracuje s vlastními chybami
- prezentuje své myšlenky a názory v písemné (počítačové) podobě – např. ve školním časopise, na webových stránkách školy apod.
- své výroky promýšlí, plynule se vyjadřuje v mezích slušného chování

KOMPETENCE K UČENÍ

- ⇒ vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání-připravujeme je na celoživotní učení
- ⇒ rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- ⇒ učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, médiích, na internetu
- ⇒ podporujeme používání výpočetní techniky a moderních technologií učíme práci s chybou

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- ⇒ Vytvářením modelových situací učíme žáky prakticky řešit problémy
- ⇒ Podporujeme netradiční, ale vhodné řešení problémů
- ⇒ Podporujeme samostatnost, tvořivost, rozhodnost a logické myšlení
- ⇒ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů, probíráme myšlenkové pochody
- ⇒ Učíme žáky používat „SWOTanalýzu“ a metodu „brainstorming“
- ⇒ Monitorujeme, jak žáci řeší problémy ve škole i při mimoškolních akcích

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- ⇒ Prioritně se zaměřujeme na rozvoj komunikačních dovedností v mateřském jazyce, v informačních a

komunikačních technologiích a v sociálních vztazích

- ⇒ Kládeme důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- ⇒ Vedeme žáky k otevřenému vyjadřování svého názoru podpořeného logickými argumenty
- ⇒ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (šk.občasník „Školastyk“, web, prezentace)
- ⇒ Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby, školy a obce na veřejnosti
- ⇒ Na modelových situacích připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s cizími lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- ⇒ Učíme žáky naslouchat druhým

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- ⇒ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat a tolerovat vzájemné odlišnosti
- ⇒ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- ⇒ Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci a roli v týmu i práci ostatních členů
- ⇒ Podporujeme vzájemnou pomoc
- ⇒ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- ⇒ Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- ⇒ Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- ⇒ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- ⇒ Na modelových situacích demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- ⇒ Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- ⇒ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé prostředí
- ⇒ Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- ⇒ Učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, smysluplnosti a hospodárnosti
- ⇒ Různými formami – exkurze, film, beseda, ... - seznamujeme žáky s různými profesemi, cíleně ujasňujeme představu žáků o různých povoláních

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Občanský seminář

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1.období

Žák

- 1.1 *Rozumí sobě samému i druhým, zvládá vlastní chování*
- 1.2 *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- 1.3 *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- 1.4 *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- 1.5 *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- 1.6 *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- 1.7 *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- 1.8 *projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- 1.9 *doдрžuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 1.10 *v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti*

Očekávané výstupy – 2.období

Žák

- 1.11 *uvědomuje si hodnoty spolupráce a pomoci*
- 1.12 *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
- 1.13 *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
- 1.14 *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*

- 1.15 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- 1.16 dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- 1.17 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti*
- 1.18 uvědomuje si hodnotu různosti lidí, názorů. Přístupů k řešení problémů*
- 1.19 uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování*

Učivo

- 1.1 **rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení zapamatování, řešení problémů
- 1.2 **sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samému, moje učení, moje vztahy k druhým, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- 1.3 **seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizování vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů a k rokům k jejich dosažení
- 1.4 **psychohygienu** – dovednosti pro dobré naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům ; organizace času, zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění, relaxace, efektivní komunikace,...), hledání pomoci při potížích
- 1.5 **kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
- 1.6 **poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě/šколе, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- 1.7 **mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů
- 1.8 **komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost,...), asertivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- 1.9 **kooperace a kompetence** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
- 1.10 **řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci
- 1.11 **hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich spravedlnost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti v rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Očekávané výstupy – 1.období

žák

- 2.1 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- 2.2 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- 2.3 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- 2.4 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- 2.5 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- 2.6 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě

Očekávané výstupy - 2. období

žák

- 2.7 rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- 2.8 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- 2.9 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- 2.10 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- 2.11 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- 2.12 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- 2.13 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- 2.14 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Učivo

- 2.1 **občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy) význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy); formy participace žáků na životě místní komunity
- 2.2 **občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)+ Listina základních práv a svobod, práva demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- 2.3 **formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- 2.4 **principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**Očekávané výstupy – 2.období****Žák**

- 3.1 *zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině , státu, Evropě a Zemi*
- 3.2 *vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli*
- 3.3 *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického*
- 3.4 *projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
- 3.5 *rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky*
- 3.6 *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*

- 3.7 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*
- 3.8 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- 3.9 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy*

Učivo

- 3.1 **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- 3.2 **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- 3.3 **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1.období

Žák

- 4.1 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- 4.2 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- 4.3 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*

4.4 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
 4.5 na základě svých zážitků tvoří krátký mluvený projev

Očekávané výstupy – 2.období

Žák

4.6 rozlišuje vztahy v rodině, škole, společnosti, vnímá jednotlivé role příslušníků skupiny a vztahy mezi nimi
 4.7 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
 4.8 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
 4.9 v činnostech projevuje své vlastní životní zkušenosti
 4.10 uvědomuje si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a je připraven nést odpovědnost za své jednání

Učivo

4.1 **kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
 4.2 **lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské zájmové nebo generační příslušnost; integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; princip slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, lidská solidarita
 4.3 **etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
 4.4. **multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj do budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
 4.5 **princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; otázka lidských práv, základní dokumenty

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1.období*Žák*

- 5.1 uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování*
- 5.2 chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí*
- 5.3 pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí*
- 5.4 napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni*
- 5.5 vnímá život jako nejvyšší hodnotu*
- 5.6 citlivě vnímá přírodu a přírodní a kulturní dědictví*

Očekávané výstupy – 2.období*Žák*

- 5.7 rozumí souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí*
- 5.8 chápe souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa*
- 5.9 napomáhá k rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni*
- 5.10 seznamuje se s principy udržitelnosti rozvoje společnosti*
- 5.11 hodnotí objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů*
- 5.12 komunikuje o problémech životního prostředí, vyjadřuje se a racionálně obhajuje a zdůvodňuje své názory a stanoviska*
- 5.13 angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí*

Učivo

- 5.1 Ekosystémy** – les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný prales,... kulturní krajina, lidská sídla: město – vesnice... - jejich význam pro člověka, způsoby hospodaření, lidské aktivity, jejich funkce, pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek
- 5.2 Základní podmínky života** – voda, ovzduší, půda: vztahy jejich vlastností a života, jejich význam pro lidské aktivity, ochrana jejich čistoty, principy hospodaření
- 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí; doprava – význam a vývoj, energetické zdroje, její vlivy a dopady na prostředí, ekologická zátěž; průmysl a životní prostředí; odpady a hospodaření s nimi – druhotné suroviny; ochrana přírody a kulturních památek ; změny v krajině – vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy

5.4 vztah člověka a prostředí – naše obec – přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství; příroda a kultura obce – její ochrana životního prostředí, instituce, nevládní organizace, lidé; náš životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí; aktuální, lokální ekologický problém nebo jeho příklad, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace; prostředí a zdraví – jejich komplexní působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví, zdravotní péče, první pomoc; nerovnoměrnost života na Zemi – rozdílné podmínky prostředí, rozdílný společenský vývoj, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2.období

Žák

- 6.1 uvědomuje si fungování a společenskou roli současných médií*
- 6.2 vytváří si kritický odstup od mediálních sdělení*
- 6.3 je schopen interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality*
- 6.4 osvojuje si základní pravidla veřejné komunikace, dialogu a argumentace*
- 6.5 využívá tištěné a digitální dokumenty jako zdroj informací*
- 6.6 je citlivý vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení*
- 6.7 vnímá věcnou správnost a přesnost sdělení*
- 6.8 analyzuje existující texty i vlastní produkci, co nejdůkladněji si ověřuje veškeré údaje*
- 6.9 hledá paralely mezi minulými a současnými událostmi, porovnává jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku*
- 6.10 je schopen analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními*
- 6.11 orientuje se v medializovaných obsazích, je schopen volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času*
- 6.12 uvědomuje si možnost svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace*
- 6.13 využívá vlastní schopnosti v týmové práci i redakčním kolektivu*
- 6.14 je schopný přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu*

Učivo

6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým „ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

6.3 stavba mediálních sdělení – příklady pravidelnosti v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (např. časopisy)

6.4 vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrázků a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

6.5 fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy ; role médií v každodenním životě jedince, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

6.6 tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, „rozhlas, televizi“ či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

6.7 práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, „rozhlasu, televize“ či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních i zájmových skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

5.10.1 Občanský seminář – 2.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
Žák: - respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Osobnostní a sociální výchova:		OVO:

<ul style="list-style-type: none"> - užívá slušné oslovení, prosbu, poděkování - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - správně odpovídá na kontrolní otázky - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - přijímá druhého jako jedince se stejnými právy - uvědomuje si vlastní identitu, má pozitivní postoj k sobě samému - napomáhá k zvládnutí vlastního chování - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si vztahy člověka a prostředí - vnímá důsledky lidských činností na prostředí - spolupracuje v péči o životní prostředí na místní úrovni - uplatňuje zásady zdravého životního stylu - vnímá estetické hodnoty prostředí má citlivý přístup k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti učení , Kimovy hry - já, jako zdroj informací o sobě, druhí, jako zdroj informací o mně - moje tělo, moje psychika, co o sobě vím - moje zájmy, organizace času - moji spolužáci (ročník, třída, škola, pracovní skupina) - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč skutků, neverbální sdělení - řešení konfliktů - komunikační dovednosti - obrana proti agresi a manipulaci - pravda, lež a předstírání v komunikaci, její rozlišování - cvičení seberegulace a sebeorganizace - základní formy společenského styku <p>Environmentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a životní prostředí - vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí, ve kterém žiji - péče o životní prostředí na místní úrovni - život jako nejvyšší hodnota - základní podmínky života - ekosystémy - naše obec, její příroda a kultura, historie 	<ul style="list-style-type: none"> ústní zkoušení vyprávění praktické předvedení modelování situace portfolio exkurze beseda práce ve skupinách řízený rozhovor popis s demonstrací projekt 	<p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10</p> <p>5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.8, 1.9, 1.10</p> <p>5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>
--	--	--	--

5.10.2 Občanský seminář – 3.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru - užívá slušné oslovení, prosbu, poděkování - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - správně odpovídá na kontrolní otázky - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - přijímá druhého jako jedince se stejnými právy - uvědomuje si vlastní identitu, má pozitivní postoj k sobě samému - napomáhá k zvládnutí vlastního chování - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis - emfaticky a aktivně naslouchá 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti učení , Kimovy hry - já, jako zdroj informací o sobě, druhí, jako zdroj informací o mně - moje tělo, moje psychika, co o sobě vím - moje zájmy, organizace času - moji spolužáci (ročník, třída, škola, pracovní skupina) - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity(pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč skutků, neverbální sdělení - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči) - řešení konfliktů - komunikační dovednosti - obrana proti agresi a manipulaci - pravda, lež a předstírání v komunikaci, její rozlišování - cvičení seberegulace a sebeorganizace - základní formy společenského styku <p>Výchova demokratického občana:</p>	<p>ústní zkoušení</p> <p>vyprávění</p> <p>praktické předvedení</p> <p>modelování situace</p> <p>portfolio</p>	<p>OVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6,1.7, 1.8, 1.9, 1.10</p> <p>2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6</p> <p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6</p>

<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - participuje na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků - aktivně naslouchá druhým, spravedlivě posuzuje - je ohleduplný a ochotný pomáhat zejména slabším - respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti - učí se asertivnímu chování - uvědomuje si vztahy člověka a prostředí - vnímá důsledky lidských činností na prostředí - spolupracuje v péči o životní prostředí na místní úrovni - uplatňuje zásady zdravého životního stylu - vnímá estetické hodnoty prostředí - má citlivý přístup k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví - používá četbu jako zdroj informací - rozlišuje různé etnické a kulturní skupiny žijící v české společnosti - využívá interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých - uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých - uvědomuje si rovnocennost všech etnik a kultur 	<ul style="list-style-type: none"> - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti - dětská práva <p>Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost - lidské vztahy, předsudky a vžité stereotypy, příčiny a důsledky diskriminace - principy slušného chování, základní morální normy - cizí jazyk jako nástroj dorozumění <p>Environmentální výchova:</p>	<p>exkurze</p> <p>beseda</p> <p>práce ve skupinách</p> <p>řízený rozhovor</p> <p>popis s demonstrací</p> <p>projekt</p>	<p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11</p> <p>2.1, 2.2, 2.3, 2.4</p> <p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>5.1, 5.2, 5.3, 5.4</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislosti v biosféře - uvědomuje si vztahy člověka a prostředí - vnímá důsledky lidských činností na prostředí - uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování - zná návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí - spolupracuje v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni - komunikuje o problémech životního prostředí - vnímá život jako nejvyšší hodnotu - je angažovaný v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí - uplatňuje zásady zdravého životního stylu - vnímá estetické hodnoty prostředí - má citlivý přístup k přírodě, k přírodním a kulturnímu dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk a životní prostředí - vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí, ve kterém žije - péče o životní prostředí na místní úrovni - život jako nejvyšší hodnota - základní podmínky života: voda, ovzduší, půda - ekosystémy, změny okolí vlivem člověka, způsob hospodaření na nich - umělé ekosystémy, jejich funkce a vztahy k okolí - lidská sídla: město, vesnice - kulturní krajina - přírodní zdroje, způsob hospodaření s nimi - průmysl a životní prostředí - odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny - naše obec: přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodaření, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé 		
---	---	--	--

5.10.3 Občanský seminář – 4.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, 		

<ul style="list-style-type: none"> - formuje studijní dovednosti - podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny - přijímá druhého jako jedince se stejnými právy - uvědomuje si vlastní identitu, má pozitivní postoj k sobě samému - napomáhá k zvládnání vlastního chování - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci - empaticky a aktivně naslouchá - uvědomuje si hodnoty spolupráce a pomoci - uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování - napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování 	<ul style="list-style-type: none"> dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti učení , Kimovy hry - já, jako zdroj informací o sobě, druhí, jako zdroj informací o mně - moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým - moje zájmy, organizace času - moji spolužáci (ročník, třída, škola, pracovní skupina) - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity(pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, dotahovat nápady do reality) - psychohygienu, sociální dovednosti pro předcházení stresům - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč skutků, neverbální sdělení - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči) - řešení konfliktů - komunikační dovednosti - obrana proti agresi a manipulaci - pravda, lež a předstírání v komunikaci, její rozlišování - cvičení seberegulace a sebeorganizace, sebeovládání, vůle - základní formy společenského styku - zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů <p>Výchova demokratického občana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 	<p>ústní zkoušení</p> <p>vyprávění</p> <p>praktické předvedení</p> <p>modelování situace</p>	<p>OVO:</p> <p>1.11,1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.19,</p> <p>2.7, 2.8 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14,</p> <p>4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10</p> <p>5.7, 5.9, 5.11, 5.12, 5.13</p> <p>6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.12, 6.13, 6.14</p> <p>UČIVO:</p> <p>1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - participuje na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků - aktivně naslouchá druhým, spravedlivě posuzuje - je ohleduplný a ochotný pomáhat zejména slabším - respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti - učí se asertivnímu chování - uvědomuje si vztahy člověka a prostředí - vnímá důsledky lidských činností na prostředí - spolupracuje v péči o životní prostředí na místní úrovni - uplatňuje zásady zdravého životního stylu - vnímá estetické hodnoty prostředí - má citlivý přístup k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví - používá četbu jako zdroj informací - rozlišuje různé etnické a kulturní skupiny žijící v české a evropské společnosti - využívá interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých - uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých - uvědomuje si rovnocennost všech etnik a kultur - přijímá druhého jako jedince se stejnými právy - rozpozná projevy rasové nesnášenlivosti a nepomáhá prevenci vzniku xenofobie - uvědomuje si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů, je připraven nést odpovědnost za své jednání 	<ul style="list-style-type: none"> - formy participace žáků na životě místní komunity, spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti - odpovědnost za svoje postoje a činy - dětská práva - Listina základních lidských práv a svobod - Principy soužití s minoritami - Formy participace občanů v politickém životě: volební systémy, demokratické volby, obec jako základní jednotka samosprávy - Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie - Principy demokracie - Základní kategorie fungování demokracie: spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka <p>Multikulturní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, respektování zvláštností různých etnik - vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti - lidské vztahy, předsudky a vžité stereotypy, příčiny a důsledky diskriminace - význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti: empatie, solidarita, tolerance - multikultura jako prostředek vzájemného obohacování 	<p>portfolio</p> <p>exkurze</p> <p>beseda</p> <p>práce ve skupinách</p> <p>řízený rozhovor</p> <p>popis s demonstrací</p> <p>projekt</p>	<p>2.1, 2.2, 2.3, 2.4,</p> <p>4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5</p> <p>5.1, 5.2, 5.3, 5.4,</p> <p>6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7</p>
--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislosti v biosféře - uvědomuje si vztahy člověka a prostředí - vnímá důsledky lidských činností na prostředí - uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování - chápe souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa - chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy - zná návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí - spolupracuje v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni - komunikuje o problémech životního prostředí - vnímá život jako nejvyšší hodnotu - je angažovaný v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí - uplatňuje zásady zdravého životního stylu - vnímá estetické hodnoty prostředí - má citlivý přístup k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> - principy slušného chování, základní morální normy - cizí jazyk jako nástroj dorozumění - lidská práva, základní dokumenty - multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance,... <p>Environmentální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a životní prostředí - vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí, ve kterém žije - péče o životní prostředí na místní úrovni - život jako nejvyšší hodnota - základní podmínky života: voda, ovzduší, půda - ekosystémy, změny okolí vlivem člověka, způsob hospodaření na nich - umělé ekosystémy, jejich funkce a vztahy k okolí - lidská sídla: město, vesnice - kulturní krajina - přírodní zdroje, způsob hospodaření s nimi - průmysl a životní prostředí - odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny - naše obec: přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodaření, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé - životní styl: spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí 		
---	---	--	--

- samostatně se zapojuje do mediální komunikace
- je schopen analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- využívá potenciál médií jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- osvojuje si základní principy vzniku významných mediálních obsahů, zvl.zpravodajských
- má představu o roli médií v každodenním životě v regionu
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci mluveného a psaného projevu
- využívá vlastních schopností v týmové práci
- přizpůsobuje vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- uvědomuje si možnost svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

- aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému), jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)
- hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělení
- identifikování základních orientačních prvků v textu
- různé typy sdělení, jejich rozlišování, jejich funkce
- identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá
- opakované užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě
- zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií, jeho význam a užitečnost
- denní tisk, srovnávání titulních stran
- další mediální sdělení (časopisy,...)

5.10.4 Občanský seminář – 5.ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	OVO, UČIVO
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci - formuje studijní dovednosti - podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny - přijímá druhého jako jedince se stejnými právy - uvědomuje si vlastní identitu, má pozitivní postoj k sobě samému - napomáhá k zvládnutí vlastního chování - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci - empaticky a aktivně naslouchá - uvědomuje si hodnoty spolupráce a pomoci - uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování - napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování 	<p>Osobnostní a sociální výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti učení , Kimovy hry - já, jako zdroj informací o sobě, druhí, jako zdroj informací o mně - moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým - moje zájmy, organizace času - moji spolužáci (ročník, třída, škola, pracovní skupina) - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity(pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, dotahovat nápady do reality) - psychohygiena, sociální dovednosti pro předcházení stresům - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč skutků, neverbální sdělení - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči) - řešení konfliktů - komunikační dovednosti - obrana proti agresi a manipulaci - pravda, lež a předstírání v komunikaci, její rozlišování - cvičení seberegulace a sebeorganizace, sebeovládání, vůle 	<p>ústní zkoušení</p> <p>vyprávění</p>	<p>OVO:</p> <p>1.11,1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.18, 1.19,</p> <p>2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14,</p> <p>3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5</p>

- vnímá souvislosti v biosféře
- uvědomuje si vztahy člověka a prostředí
- vnímá důsledky lidských činností na prostředí
- uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování
- chápe souvislosti mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy
- zná návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- spolupracuje v péči o životní prostředí na místní a regionální úrovni
- komunikuje o problémech životního prostředí
- vnímá život jako nejvyšší hodnotu
- je angažovaný v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu
- vnímá estetické hodnoty prostředí
- má citlivý přístup k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví

- samostatně se zapojuje do mediální komunikace
- je schopen analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- využívá potenciál médií jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- osvojuje si základní principy vzniku významných mediálních obsahů, zvl. zpravodajských

- vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí, ve kterém žije
- péče o životní prostředí na místní úrovni
- život jako nejvyšší hodnota
- základní podmínky života: voda, ovzduší, půda
- ekosystémy, změny okolí vlivem člověka, způsob hospodaření na nich
- umělé ekosystémy, jejich funkce a vztahy k okolí
- lidská sídla: město, vesnice
- kulturní krajina
- přírodní zdroje, způsob hospodaření s nimi
- průmysl a životní prostředí
- odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny
- naše obec: přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodaření, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé
- životní styl: spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí
- aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému), jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů)
- hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělení

- má představu o roli médií v každodenním životě v regionu - rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci mluveného a psaného projevu - využívá vlastních schopností v týmové práci - přizpůsobuje vlastní činnost potřebám a cílům týmu - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení - uvědomuje si možnost svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	- identifikování základních orientačních prvků v textu - různé typy sdělení, jejich rozlišování, jejich funkce - identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá - opakované užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě - zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií, jeho význam a užitečnost - denní tisk, srovnávání titulních stran - další mediální sdělení (časopisy,...) - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu		

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1. Úvod do problematiky hodnocení žáků

Podstatou praktického objektivního hodnocení úspěšnosti vzdělávání ve škole nebude hodnocení úspěšnosti dosažení obecných vzdělávacích cílů a úspěšnost vybavení žáka souborem klíčových kompetencí, ale hodnocení úspěšnosti dosažení těchto cílů a hodnocení úspěšnosti vybavení žáka kompetencemi, které ve svém souhrnu ke klíčovým kompetencím vedou. Struktura ŠVP (RVP) umožňuje zaměřit se při evaluaci na „očekávané výstupy“ jednotlivých vzdělávacích oblastí, očekávané výstupy oborů vzdělávacích oblastí a na konkretizované výstupy (konkrétní dílčí aktivní dovednosti), které tvoří vzdělávací výstup vztahovaný ke konkretizovanému učivu specifikovanému v jednotlivých ročnících a v jednotlivých vzdělávacích předmětech. Naším cílem tedy bude vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů – tedy ke klíčovým kompetencím, nastavených na konec druhého výstupního období. Správné nastavení těchto dílčích kompetencí je pro nás prioritním úkolem i pro další ověřování a případnou korekci ŠVP. Za předpokladu tohoto správného nastavení se lze zaměřit přímo na tyto dílčí kompetence, jako na hlavní předmět úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

6.2. Hodnocení a klasifikace žáka učitelem

Klíčovou rolí mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů, vedoucích ke klíčovým kompetencím.

V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. Metody a formy evaluace, uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů v části „Učební osnovy“, jsou pro vyučující pouze doporučením a návodem, které vhodné evaluační metody a formy **může** při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem zvolit. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její motivační dopad na žáka s ohledem na jeho individuální vlohy a vlastnosti. Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Každé pololetí se vydává žákovi **vysvědčení**, za první pololetí bude místo vysvědčení vydán žákovi **výpis z vysvědčení**. Při přestupu žáka na jinou školu před ukončením druhého pololetí žák odevzdá výpis vysvědčení a škola vydá vysvědčení za 1.pololetí příslušného školního roku.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. V případě slovního hodnocení převede škola pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání toto hodnocení do klasifikace.

V pátém ročníku na konci prvního pololetí vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání, pokud se žák hlásí k přijetí ke

vzdělávání na střední škole. Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělávání, možnostech žáka a jeho nadání, předpokladech pro další vzdělávání, o chování žáka a dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka. Pro výstupní hodnocení má škola vypracovaný formulář.

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou součástí školního řádu zformulovaných ve školním řádu a toto hodnocení je : a) jednoznačné

- b) srozumitelné
- c) srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- d) věcné
- e) všestranné

který stanoví zejména:

- a) zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- c) stupně hodnocení prospěchu v povinných a v nepovinných předmětech a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, předem stanovená kritéria
- d) zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií
- e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
- f) způsob získávání podkladů pro hodnocení
- g) podrobnosti o komisionálních zkouškách a opravných zkouškách
- h) způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- i) způsob hodnocení žáků v zájmových útvarech
- j) způsob hodnocení žáků, kteří nejsou občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku
- k) zásady pro udělování výchovných opatření
- l) způsob hodnocení žáka při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky
- m) způsob hodnocení žáka při plnění povinné školní docházky formou individuální výuky

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci vytvářet i sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující vytvářet dostatečný prostor všude tam, kde je to jen trochu možné.

Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy, zejména vnitřní klasifikační řád. Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít jen v souladu s platnými právními předpisy nebo jako vhodný „doplňek“ ke klasifikaci.

Za neopominutelný princip hodnocení a klasifikace žáka považuje ŠVP převahu pozitivní motivace.

6.3 Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby vedení školy i učitelům samotným, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Jsou současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP.

Za úroveň výchovně vzdělávacího procesu a za výsledky vzdělávání odpovídá ředitel školy. Na rozdíl od stěžejní evaluační role vyučujícího daného vzdělávacího předmětu, který hodnotí zejména úspěšnost žáků při dosahování dílčích kompetencí v průběhu vyučovací hodiny (za čtvrtletí, pololetí,...), úloha ředitele školy spočívá především ve zhodnocení úspěšnosti žáků v dosahování očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí na konci 1. a 2. vzdělávacího období. Preferovanou evaluační formou jsou školou k tomuto účelu vypracované standardizované testy, které umožní porovnat úspěšnost žáků v ročníku. Škola může využít i případných vhodných standardizovaných evaluačních testů institucí, které se touto problematikou zabývají - SCIO, KALIBRO, CERMAT, ČŠI, MŠMT, VÚP,...

Velmi významnou evaluační formou je cílené získávání informací od bývalých žáků školy o tom, jak se jim daří v dalším vzdělávacím období na jiné škole. Nedílnou součástí autoevaluace školy je zpětná vazba ze strany rodičů a ze strany zřizovatele. Škola proto bude v pravidelných dvouletých intervalech zjišťovat vzdělávací požadavky rodičů a zřizovatele, zejména formou standardizovaných dotazníků, popřípadě využije jiné nástroje, např. různé aplikace. Pro potřeby autoevaluace budou pochopitelně využívány i další hodnotící zprávy (např. Inspekční zpráva ČŠI apod.)

Evaluační činnosti a aktivity (event. i použité formy a metody), kterými škola zjišťuje úroveň kvality vzdělávání a hodnotí dosažené výsledky žáků se zpracovávají na každé vzdělávací období v písemné podobě formou plánů evaluačních činností a aktivit. Na úrovni vzdělávacího předmětu je zpracovává vyučující daného předmětu, zpravidla jako součást svého tematického časového plánu výuky. Na vyšší úrovni (vzdělávací oblast, škola, srovnání škol,..) je zpracovává ředitel školy jako součást ročního plánu školy, event.jako součást plánu kontrolní a hospitační činnosti. Základními časovými horizonty pro souhrnné hodnocení jsou: čtvrtletí, pololetí,...závěr školního roku; a závěr 1. a 2. vzdělávacího období.

Neodmyslitelnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které mj.zahrnuje i návrhy vhodných korekčních opatření, případně i návrhy na další úpravu ŠVP.

